

Un număr vechiu 7 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANTE — SOCIOLOGIE

Director: N. C. SCHINA

COMITETUL :

D. NEGULESCU, Profesor la Facultatea de drept din București, GR. CONDURATU, Consilier la Curtea de Apel București
 ALEX. CERBAN ALFRED JUVARA IOSEF G. COHEN TR. ALEXANDRESCU V. ANGHELOVICI EUG. EMMANUEL
 Dr. în Drept din Paris Dr. în Drept din Paris Avocat Fost Prim-Președ. Trib. Avocat Dr. în Drept din Paris Dr. în Drept din Paris
 Profesor Universitar Avocat Avocat Avocat Jud. Trib. Ilfov Avocat

Secretar de Redacție: E. C. DECUSARA, Dr. în drept din Paris. Șeful Statisticii Judiciare

ABONAMENTUL

Un an p. Bănci, Case Comerc. și Autorit. 300 lei
 „ Magistrați și Avocați fără supl. 150 „
 6 luni prețul cel de sus pe jumătate

APARE ODATA PE SAPTAMANA
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția și Administrația

București, Artei, 5 și Rahovei, 5

Lângă Palatul Justiției

— TELEFON 13/29 —

A apărut ediția II-a **Asupra contractului de locațiune** de d-l N. Jac Constantinescu, Consilier la Curtea de Apel Galați.

Lucrarea a fost revăzută, adăugită și completată cu doctrina și jurisprudența până la zi, cu toate legile, decrete-legi și regulamente în legătură, și *Taxele de timbru pentru asistența socială*, dublând volumul.

Această operă s'a tipărit în atelierele Soc. anonime *Curierul Judiciar*, București, Rahovei 5, unde se pot face comanda. **Prețul 30 lei**, plus 2 lei porto poștal.

SUMAR

— *Organizarea Parchetelor din Transilvania*, de d-l Emil Fil-dant, Procuror general pe lângă Curtea de apel Oradia Mare.

— *Declarațiunea nașterilor la Paris*. Circulara Prefectului Senei A. Autrand.

— *Cuvântarea ținută în ziua de 10 Oct. 1920 în Sala de ședință s. I, a Trib. Ialomița*, de d-l Decan Al. Bădulescu, cu ocazia dezvelirii pietrei comemorative în amintirea avocatului și magistratului Nicolae Dumitrescu, morți pentru Patrie.

JURISPRUDENȚA :

— Curtea de Casație s. II: *Elena Drăghicescu zisă Costescu cu Fotache Pantor* (Cazul când reclamantul poate abandona acțiunea civilă deja intentată și formula pretențiunile sale civile în acțiunea penală. Art. 8 și 260 al. 3 pr. penală) cu o *Notă* de d-l av. Dr. Bogdan Ionescu ;

— Trib. Fălcu și Curtea de apel Iași s. I: *Perla R. Mendelsohn cu Sindicalul fat. Mendelsohn și alții*. (Femeia poate să-și asigure dota sa prin luarea unei inscripțiuni ipotecare asupra averii soțului ei, însă această inscripție trebuie să fie anterioară sentinței declarative în faliment spre a putea fi valabilă), cu o *Notă* de d-l G. Th. Palade Prim-președinte Trib. Teleorman ;

— Curtea de apel Cluj și Tribunalul Sibiu (Un avocat român, inseris într'un Barou din vechiul Regat, poate pleda înaintea instanțelor judecătorești din Ardeal), cu o *Notă* de d-l E. C. Decusara ;

— Curtea de apel Tg. Mureș. (Dacă infracțiunile cu caracter de speculă sunt amnestiate în Transilvania? Soluție afirmativă) ;

— Bibliografia.

Rezumatul jurisprudenței Curților de apel și Casație

— *Apel I*: Contract de vânzare sub semnătură privată. Lipsa formalității dublului exemplar. Efecte. Neplata integrală a prețului de vânzare. Dreptul de apreciere a autorității judecătorești. Termen de plată. Art. 1179, 1866 și 1867 c. civ.

— *Apel II*: Imobil dotat. Vânzare voluntară. Adjudicare. Sarcini. Nespecificarea lor în actul de publicațiune. Nepurgarea lor. Art. 1253 c. civ. Art. 565, 680, 683, 686 și 689 pr. civ.

— *Apel III*: Contract de locație. Spor. În ce termen trebuie cerut de proprietar? Spor ilegal cerut. Competință. Trib. necompetinte. Apel. Art. 6 și 9 din decretul-lege No. 1420/920 și Art. 30 Legea jud. ocoale.

— *Apel IV*: Convențiune. Efecte. Terțiu. Chiriaș. Expulzare. Dacă îi poate fi opozabil actul de vânzare încheiat între proprietar și cumpărător? Art. 20 din legea autentificării actelor.

— *Casație I*: Ordonanță prezidențială. Cazurile în care se acordă. Dacă se poate da și în cazul când dreptul de proprietate are a se rezolva în instanța penală. Soluție afirmativă art. 68 bis pr. c.

— *Casație II*: Circumstanțe ușurătoare. Aplicarea lor. Consequențe cu privire la calculul pedepselor. Art. 60 c. p.

ORGANIZAREA PARCHETELOR

DIN

TRANSILVANIA

Instituția Ministerului public este de origină franceză. Necesitatea de a se da urmărirea infracțiunilor în grija unui organ de Stat, reprezentant al acuzării, s'a simțit atunci, când s'a ajuns la recunoașterea că infracțiunile trebuiesc considerate ca leziuni aduse societății.

Statul însuși este chemat înainte de toate, să așeze ordinea juridică, să realizeze dreptul, scopul principal al Statului.

Interesele de ordine publică în Stat sunt reprezentate în Justiție de Ministerul public. Aparțin Ministerului public: 1. Procurorul general și Procurorii de secție, cari funcționează pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție; 2. Procurorii generali și Procurorii de secțiuni dela Curțile de Apel; 3. Primii Procurori și Procurorii parchetelor de lângă Tribunalele și 4. Procurorii delegați pe lângă Judecătoriile de ocoale.

Parchetul este independent de instanța judecătorească pe lângă care funcționează, este autoritate coordonată, nu subordonată și depinde direct de Ministerul Justiției. Membrii parchetelor, întocmai ca judecătorii, nu pot fi nici amovați din serviciu, nici scoși la pensie, afară de cazurile prevăzute de lege și în modul prescris de lege. Demnitățile și funcțiunile incompatibile cu funcțiunea de Judecător sunt incompatibile și cu funcțiunea de Procuror.

Parchetele stau sub privegherea Ministerului de Justiție. Orice parchet este condus și stă sub privegherea directă a șefului de parchet.

Procurorul general numit pe lângă Curtea de Apel, mai are și privegherea și direcția asupra parchetelor din circumscripția Curții de Apel pe lângă care funcționează.

Ministrul Justiției poate transfera pe membrii parchetelor, iar în caz de retragere a delegației

de Procuror, membrii parchetelor se numesc în funcțiunile de Judecători cu rangul și salariul ce au avut în momentul retragerii delegației.

Procurorilor li se cere aceleași condițiuni de aptitudine și capacitate ca și judecătorilor.

Atribuțiunile administrative și de priveghere ale Procurorului general dela Inalta Curte de Casație și Justiție se marginesc numai la serviciile de sub conducerea sa, pe când cele ale Procurorilor generali dela Curțile de Apel și ale șefilor de parchete depe lângă tribunale nu.

Atribuțiunile judiciare ale Procurorului general dela Inalta Curte de Casație și Justiție sunt: a se pronunța și a pune concluziuni în chestiuni de competență, dacă vre-o autoritate a unei țări străine oferă extraditația unui infractor; își da opiniunea sa: dacă urmează a se statua asupra regulamentelor de competență dintre două Curți de Apel sau dintre instanțe judecătorești din circumscripția a două Curți de Apel; dacă este necesar a se da delegație judecătorească; dacă se cere recuzarea președintelui Curții de Apel, a unei secțiuni sau a majorității membrilor de sedință.

La ședințele Inaltei Curți de Casație și Justiție se va cita și Procurorul general, fără de care sau fără de înlocuitorul său ședința nu poate fi ținută. Procurorul general dela Inalta Curte de Casație și Justiție poate ataca cu recurs, în interesul unității de jurisdicțiune și de drept, orice hotărâre definitivă sau dispoziție executorie a oricărei instanțe judecătorești, asupra căreia Inalta Curte de Casație și Justiție trebuie să se pronunțe.

Procurorul general dela Curtea de Apel, pe lângă administrația și privegherea, ce exercită asupra parchetelor din circumscripția sa, le poate da ordine de orice natură și poate însuși să exercite atribuțiunile acestora. În afară de acestea are și următoarele atribuțiuni judiciare:

Pune concluziuni în chestiunile reglatoare de competență și de atribuții, cari se judecă de Curtea de Apel. Hotărăște asupra conflictelor de competență, ce se ivesc între parchetele din circumscripția sa. Pentru suspendarea dreptului de imunitate parlamentară, Procurorul general dela Curtea de Apel este chemat a interveni la Camera sau Senat. În cazurile când parchetele Tribunalelor hotărăsc a nu se sesiza de acțiunea publică, a cărei deschidere se cere prin anumite reclamațiuni sau se desesizează, încetând urmărirea, Procurorul general dela Curtea de Apel, la cererea reclamantului, se pronunță aprobând deciziunea sau ordonând parchetului a deschide acțiunea. El se pronunță, dacă apelului sau recursului făcute de Procuror în contra sentințelor sau încheerilor Tribunalului urmează a li se da curs sau dacă acestea trebuie a fi retrase. Ședințele Curții de Apel în cauze penale, bineînțeles, nu

pot fi ținute fără prezența Procurorului general sau a locțiitorului său, afară numai când, în cazurile admise de lege, acuzarea este susținută de reclamant.

Reprezentantul Ministerului public depe lângă Tribunale, Procurorul, nu este numai organul public al acuzării, ci și autoritate publică. Din acest dublu caracter decurg pentru dânsul sfere de drept diferite.

Astfel, între drepturile parchetului derivând din calitatea sa de autoritate publică și cele cari îi conferă calitatea de acuzator public, trebuie să se facă adâncă deosebire. În această din urmă privință situația juridică a Procurorului în procesul penal este aceea a unei simple părți, până când drepturile parchetului, care procedează în calitate de autoritate publică, trebuiesc judecate — independent de drepturile inculpatului și ale reprezentantului acestuia — numai din punct de vedere al interesului public.

Dreptul cel mai important al parchetului ca autoritate publică este ordonarea, determinarea și darea directivei cercetărilor, iar ca acuzator public sfera sa de atribuțiuni este de a reprezenta acuzarea în cursul procedurii penale.

Parchetul este dator să intervina numai când este vorba de infracțiuni, cari se urmăresc din oficiu. Reclamațiile se fac de regulă la parchet, iar dacă s'au făcut altor autorități, acestea sunt datoare a le transmite parchetului. Parchetul examinează cu îngrijire reclamația și, apreciind asupra faptelor ce i se reclamă, poate să decidă necesitatea sau să ordone cercetările sau să ceară judecătorului de instrucție ordonarea instrucției. Această din urmă cale îi este deschisă, dacă crede necesar sau dacă este obligat de dispozițiunile legii, oricând în cursul efectuării cercetărilor.

Dacă ordonă cercetări, parchetul se adresează pentru efectuarea lor fie autorităților polițienești și administrative, fie organelor executive ale acestora. Prin urmare procurorul nu poate efectua el însuși cercetările. El nu poate asculta părțile, martorii, nu poate executa cercetări locale, nu poate opera confiscări, percheziții domiciliare și personale, nu poate ordona arestări, ei pentru toate acestea trebuie să adreseze rechizițiunile sale autorității polițienești sau judecătorului de instrucție. Parchetul are numai direcția și supravegherea cercetărilor, ceea ce însă nu însemnează că nu poate fi prezent la toate aceste acte de procedură, cu excepția ascultării inculpatului și a martorilor.

Când datele cercetărilor sau instrucției sunt complete, Procurorul poate în primul caz sau să decidă stingerea acțiunii penale sau să întocmească și să înainteze actul de acuzare; în caz de instrucție poate sau să înainteze act de acuzare sau să declare, că renunță la acuzare.

În cursul procedurii judecătorești foarte multe dispoziții depind de—sau se iau—după concluziunile Procurorului. Anume acte pot fi îndeplinite numai întemeiat pe concluziunile Procurorului.

Parchetul mijlocește executarea pedepselor private de libertate și încasarea amenzilor.

Pin urmare Parchetul are, în exercitarea celor două calități ale sale, de autoritate publică și de acuzator public, într'o anumită măsură, o sferă de activitate judiciară, de care nu se bucură și acuzatorul privat în calitatea sa exclusivă de parte în proces.

Rezultă deci, că Procurorul nu este în procesul penal nici pur și simplu parte, nici numai acuzator public, ci el este acel independent organ, factor în distribuția justiției Statului, care în virtutea puterii, ce i-a investit acesta, urmărește infatigabil infracțiunea și pe infractor luptând numai și numai în interesul dreptății.

Parchetul, liber de orice interes particular, de orice scop egoist, caută numai dreptatea și este paznicul legalității.

El reprezentând Statul, nu este partea în proces, care cu orice preț dorește să răpue pe adversar, ci este organul unei puteri morale, care cercetează și pretinde dreptatea.

În asemenea condițiuni, Parchetul trebuie să se ferească atât de neglijarea datoriei și de tergiversările, cari ar putea periclita rezolvarea legală a întregii cauze penale, cât și de inutilele spectre de senzație și de vânătoria după crime. Parchetele trebuie să caute cu precauție în ghemul reclamațiilor firul adevărat; ele cercetează, nu persecută și cedează, după necesitate, instanțelor judecătorești, chemate de lege, înaintarea pe poteca descoperită.

Parchetele au și îndatorirea de a exercita supravegherea și controlul asupra penitenciarelor, cari există pe lângă ele. Parchetul, care reușește a arăta, că în închisoarea ce supraveghează, domnește ordinea și curățenia, că alimentarea arestaților și îngrijirea bolnavilor nu suferă, că arestații și condamnații sunt așezați perfect deosebiți, după sex, etate și grad de moralitate, este la înălțimea acestei chemări a sa.

Pentru realizarea acestui sublim scop se impune, ca membrii parchetelor să fie recrutați din persoane excelent pregătite juridicește, cu nivelul moral înalt, cu caracter consolidat, de o capacitate de muncă infatigabilă, cari să aibă orizont intelectual larg, experiență bogată, facultatea de a cunoaște cu ușurință caracterele ce li se înfățișează și cari să se ridice deasupra patimilor omenești și deasupra sentimentalismului.

Dar așa cum sunt astăzi organizate parchetele din Transilvania, ele nu sunt capabile a satisface misiunii lor. Sistemul introdus aici sub dominația ungară a transformat pe Procurori în simpli func-

ționari de birou, cari își exercită atribuțiunile prin nesfârșite lucrări scripturice, ce trebuie să facă înșiși, căci personalul auxiliar nu concep-tează nici cele mai simple adrese, ci numai copii-ază. Nimic nu se face în rezoluție, totul trebuie copiat înainte de expediere. Acest procedeu este de natură a întârzia și a prejudicia cercetările și instrucția cauzelor, iar scopul procedurii penale este pe de o parte, ca pedeapsa să lovească repede și efectiv infracțiunea pe de altă parte, ca o persoană nevinovată să nu stea luni sau chiar ani dearândul sub stigmatul acuzațiunei.

Acest scop poate fi realizat și cu sistemul de organizare actual al serviciului interior, dar cu personal auxiliar instruit, harnic și conștiincios, care ar putea îndeplini lucrările de cancelarie de mai mică importanță, cari nu intră strict în atribuțiunile procurorilor, ușurând pe aceștia.

Ași putea afirma, că la toate parchetele cu mai mult decât doi Procurori s'ar putea reduce un procuror și un auxiliar, dacă actualul sistem de înregistrare s'ar simplifica și dacă s'ar părăsi sistemul de excesivă scripturică.

Numai așa s'ar putea restrânge numărul lucrărilor, ce trebuiesc scrise de procurori și s'ar lăsa acestora mai mult timp spre a se dedica adevăratei lor meniri, iar în ce privește unificarea legislativă națională, s'ar face prin aceasta — ceea ce ar fi foarte important și mult de dorit — un pas gigantic spre realizarea ei în această materie. S'ar obține astfel stabilirea unor reguli de procedură și de serviciu interior, căci, fără ca cineva să poată spune că ar suferi continuitatea de drept, ar fi aproape sau chiar la fel cu cele ce sunt astăzi în vigoare în țara mamă.

Procurorul delegat exercită atribuțiile Ministerului public în procedura penală la judecătoria de ocol. Dar nu dispune de puterile largi ale Procurorului de tribunal, de oarece nu poate exercita drepturile și îndatoririle acestuia, cari decurg din calitatea sa de autoritate publică, ci este numai acuzator public.

Acest fel de delegație se poate da avocaților, administratorilor de plasă, magistraților stagiați sau altor persoane, cari au diplomă de licențiați în drept. Retribuțiuni nu au, ci numai onorariu, cu excepția Magistraților stagiați. Delegația le poate fi retrasă oricând.

EMIL FILDAN

Procuror General

Pe lângă Curtea de Apel Oradia Mare

Declarațiunea nașterilor la Paris ¹⁾

Legea din 20 Noembrie 1919 a suprimat din primul alineat al art. 55 din codul civil francez (41 c. civ. rom.)

1) Publicăm în traducere această circulară a Prefectului Senei din 11 Sept. 1920, adresată primarilor din Paris reproducă și de Revista *La Loi* No. 206 din 27 Oct. 1920 (E. C. D.).

cuvintele: «copilul se va înfățișa» (ofițerului de stare civilă), iar Circulara Ministerului de Justiție din 12 Decembrie 1919 a arătat în mod expres, că primăriile au alegerea între diversele procedee de a constata nașterea unui copil: vizita medicului stărei civile făcută lauzei, remiterea de către medici sau moașe la comună a buletinului pe care îl completează după naștere, și pe care declarantul îl aduce ofițerului de stare civilă, prezentarea copilului etc.

Sistemul constatări nașterilor prin medicul stări civile (comunale), uzitată de mult timp la Paris, prezintă cea mai mare garanție contra pericolului substituirii de copii. Pentru a se evita prea multe deplasări (odată pentru facerea declarațiunii și a doua oară pentru dresarea actului de naștere), am hotărât pentru Paris o procedură mai urgentă: Actele de naștere se vor dresa după singura producere a unui certificat semnat de medicul sau moașa care a asistat la naștere.

Declarantul prin urmare se va prezenta la primărie cu acest certificat și cu martori, cari vor semna imediat actul de naștere, fără să se mai aștepte în prealabil vizita medicului stărei civile (comunale).

Însă pentru a se evita orice fraudă posibilă, controlul vizitei medicului comunale va fi menținut, însă el nu va putea fi o cauză de întârziere a redactării actului de naștere în termenul prescris de lege.

A. AUTRAND

CUVÂNTAREA

ținută în ziua de 10 Octombrie 1920 în sala de ședințe secția I-a Tribunalului Ialomița de d-l Alexandru Bădulescu, decanul baroului de Ialomița, cu ocazia desvelirii pietrei comemorative în amintirea avocatului Gh. Echisciolu și magistratului Nicolae Dumitrescu, morți pentru Patrie.

Doamnelor și Domnilor,

De mult visam o Românie mare, de mult ni se umezeau ochii la gândul că s'ar putea odată înfăptui acest vis, că va veni vremea ca cei de dincolo de Carpați și cei de dincoace să formăm un singur trup, dar nu credeam că visul nostru se va realiza atât de curând:

Mulți ne îndoiam de împlinirea lui. Trăind dela războiul independenței până azi, 46 de ani, într'o epocă de progres economic și belșug, mulți pierduseră încrederea în forța noastră, morală, mulți credeau stinse în noi virtuțile strămoșești, ... dar s'au înșelat.

Din acest punct de vedere războiul acesta a fost o adevărată revelație pentru noi.

Sugestiunea istorică, prin reminiscentele vagi cari au străbătut spiritul strămoșilor și părinților noștri, a ajuns până la generația noastră, și a făcut drum. Viziunea a devenit o stea conducătoare și o idee forță în spiritul celor mai mulți și aceștia i-au dat viață, iar visul a devenit realitate.

Crescuți în cercetarea adevărului prin haosul textelor de legi și al ciocnirii intereselor, Gheorghe Echisciolu, fostul nostru coleg de bară și Nicolae Dumitrescu, judecătorul modest și sânguitor, amândoi erau pătrunși de adevărul frumoasei cugetări, că «nu e decât o singură fericire, datoria, căci numai dânsa ne dă liniștea sufletească».

Mai știau ieși, că din timpurile cele mai vechi până azi, poezii cântă alături de iubirea femeii, iubirea țării. Că această iubire e cea mai frumoasă și generoasă

încarnațiune sentimentală, căci trăește prin avânt și înălțare sufletească, nu prin egoism și interes meschin.

De aceea, când trompeta a sunat alarma dânsii erau sufletește pregătiți. Ei nu și-au precupețit sângele, și în zidurile marelui edificiu care se cheamă România mare trupurile lor tinere sunt cimentate. Ele întăresc acest edificiu, după cum legenda ne spune că zidurile Mănăstirei dela Curtea de Argeș sunt întărite cu trupul tinerei soții a meșterului Manole.

Așa vede poporul trăinicia unui act mare, prin sacrificii dacă, n'ar fi sacrificiu de vieți n'ar fi nimic durabil și etern. Și are dreptate.

Noi vedem și admirăm azi opera lor, simțim că umbrele lor ne ating, că lacrimile lor sunt roua care udă și dă belșug câmpiilor acestei Mari Românie, că sufletele lor stau de straje la hotarele ei, glasul lor pare că-l auzim din depărtare cum ne cheamă la datorie. Ei cântă imnul biruinței și sacrificiul vieții lor i-a apropiat de Dumnezeu.

Din inițiativa Baroului,

Ioamnelor și Domnilor,

Și grație concursului corpului nostru judecătoresc, am putut să dăm o formă concretă sentimentului nostru de recunoștință și admirație față de acești doi camarazi, am putut țintui pe zidul acestei săli placa de marmură albă care va transmite generațiilor viitoare numele acestor doi eroi, spre a fi pildă vie, nouă și urmașilor noștri, curajul lor ostășesc și virtutea lor cetățenească, pentru onoarea corpului din care dânsii au făcut parte și pentru mândria familiei lor.

Domnule Prim Președinte,

Din partea Baroului Ialomițean vă încredințez această modestă piatră, îngrijiiți-o ca pe icoana dela altar, pentru ca marmura să fie veșnic albă ca și sufletele lor curate.

În templul luptelor pentru dreptate și adevăr ea este un simbol al datoriei. Cei care vor pătrunde aci, în fața acestor două nume, cari simbolizează curajul fizic, se vor reculege, și vor căpăta desigur și ei aceia ce lipsește celor mai mulți, curajul moral.

Ați dat tot'dauna dovadă că ideile generoase fac parte din patrimoniul d-voastră sufletelesc: prin încurajarea ce ați dat-o inițiativei noastre ați manifestat odată mai mult această calitate morală; de aceea în numele corpului vă mulțumesc pentru grija ce veți purta acestui simbol al grațitudinii noastre.

Iubiți Colegi,

Vă mulțumesc pentru spontaneitatea cu care v'ați manifestat datoria voastră de recunoștință și admirație încă din primele momente ale reînțoarcerii voastre din prăbiegie sau din tranșee, față de colegul nostru de bară Gheorghe Echisciolu și față de tovarășul nostru de idei Nicolae Dumitrescu.

Comemorând sacrificiul lor e un omagiu pe care îl aducem corpului din care au făcut parte, adică baroului Ialomițean și magistraturei locale.

Având înaintea ochilor numele lor, ne vom inspira și vom căpăta forțe noi în lupta pentru onoare, libertate și adevăr, pe care o ducem în toate zilele înaintea acestei bare; și în același timp vom avea liniștea sufletească, că și noi ne-am făcut datoria față de ei, după cum și-au făcut-o și ei față de bară.

Doamnelor și Domnilor,

Sunt rare ocaziunile când interesele și nevoile vă aduc în această sală. Dânsa reprezintă câmpul de luptă din timp de pace. Aci se ciocnesc interesele materiale și morale, aci se mișcă sufletele pentru a redobândi onoarea

care e pe punctul de a se pierde, aci curg lacrimi pentru libertatea amenințată.

In acest templu de războiu, sau mai bine zis de duel zilnic, era locul lui Gheorghe Echisoiu și Nicolae Dumitrescu, în acest loc și-au călît ei fierul sufletesc cu care au intrat în războiul cel mare.

Avocatura și magistratura au încercat o grea pierdere Pe altarul suferințelor fizice am dat și noi tributul nostru; prin acest tribut învederăm tuturor acelor cari pretind că România Mare este opera unei clase, că spun un neadăvr. Că la temelie acestui grandios edificiu sunt martiri bogati și săraci, muncitori și rentieri, țărani și boeri; că acest templu nici n'ar putea să fie mare dacă n'ar fi luat toți parte la ridicarea lui.

Și ca imn de slavă în amintirea scumpilor noștri dispăruți să înălțăm cu toți spre cer imnul datoriei, în cântecul căruia dănsii au plecat dela vetrele lor și au murit în extasul datoriei împlinite. Acest imn este strigătul de alarmă al poetului nostru, cântecul de reînălțare al neamului pe care l'au cântat ei și pe care'l vor mai cânta desigur și urmașii noștri:

«La arme! cei d'un sânge și de-o lege,
«La arme! Pentru Neam și pentru Rege,
«Când Patria ne cheamă sub drapel,
«Datori sunt toți copii ei s-alerge,
«Să-l apere, să moară pentru el.»

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 24 Decembrie 1920

Președenția d-lui GH. STOICESCU, Președinte

Elena Drăghicescu zisă Costescu cu Fotache Pantor

Decizia penală No. 1955

Pretențiuni civile. — Cazul când reclamantul poate abandona acțiunea civilă deja intentată și formulă pretențiunile sale civile în acțiunea penală. — Art. 8 și 260 al. 3 pr. p.

Partea care a pornit o reclamațiune pe cale civilă, nu poate s'o abandoneze și să se constituie parte civilă în fața instanțelor represive, decât numai cât timp a intervenit în cauză o hotărâre asupra fondului în prima instanță, deoarece în acest caz s'ar ridica părții câștigătoare beneficiul hotărârii dată în instanța civilă, hotărâre ce nu poate fi reformată decât pe căile prescrise de lege.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Manoliu în dezvoltarea motivelor de casare, pe d-l avocat Duculescu în combateri și pe d-l Procuror Al. Dem. Oprescu în concluziuni;

Deliberând,

Asupra primului motiv de casare astfel formulat:

«Violarea art. 8 pr. penală. Am susținut înaintea Curții că reclamantul F. Pantor, alegându-și calea civilă, nu mai putea în urmă pe calea penală să și mai valorifice pretențiunile sale contra subsemnatei căci odată aleasă această cale, nu se mai putea reveni în baza principiului, «electa una via non datur recursus ad alteram»;

Curtea deși constată aceasta, violează acest principiu.»

Având în vedere că din deciziunea adusă în recurs, rezultă că în 1916 F. Pantor, proprietarul hotelului Sinaia, fiind mobilizat, lasă conducătoare și ad-toare a hotelului pe recurenta de azi, că în Iunie 917 Maria Pantor, sora proprietarului, este numită de Trib. Ilfov administratoarea provizorie a zisului hotel, în baza legii măsurilor excepționale; că intrând în posesiunea hotelului Maria Pantor, concediază pe recurenta din

însărcinarea ce avea, iar aceasta, introduce acțiune la Trib. Comercial, cerând plata salariului ce i se cuvenea și dauna pentru concedierea sa intempestivă; că la această acțiune Maria Pantor administratoarea legală, răspunde cu cererea reconvențională, pretinzând suma de 4.382 lei, drept valoare a unor obiecte însușite de recurentă de la hotel și alte sume ce aceasta ar fi încasat;

Că prin sentința No. 53/918 Trib. admite acțiunea recurentei pentru suma de lei 1.000, drept salariu, și respinge cererea reconvențională;

Că mai târziu F. Pantor, fiind demobilizat, cere și obține o percheziție, găsindu-se în casa recurentei lucrurile ce făcuse obiectul cererii reconvenționale formulate de către Maria Pantor la Trib. comercial. Parchetul deschide acțiune publică în contra recurentei pentru abuz de încredere. Că în această acțiune F. Pantor se constituie parte civilă pentru pagubele cauzate. Că judecându-se acțiunea publică inculpata Elena Drăghicescu zisă Costescu, este achitată, iar acțiunea civilă este respinsă pentru motivul că această acțiune făcând obiectul unei alte acțiuni judecată de Trib. Comercial, nu mai putea fi reînviată înaintea altui Tribunal, de oarece partea civilă, își alesese deja altă cale «electa una via non datur recursus ad alteram»;

Că făcându-se apel de partea civilă, Curtea de București S. III admite apelul și condamnă pe recurenta să plătească intimatului suma de 2.000 lei, despăgubire civilă prin deciziunea astăzi atacată;

Având în vedere că pentru a ajunge la soluțiunea de mai sus Curtea argumentează, că, chiar dacă s'a adresat pe cale civilă, partea lezată poate să formuleze pretențiile ei civile și înaintea instanței penale, ori de câte ori existența delictului a fost stabilită ulterior introducerii cererii sale înaintea Trib. civil, întrucât în asemenea ipoteză nu și are aplicațiune maxima: «electa una via»;

Considerând că deși principiul enunțat de instanța de fond este exact în drept, totuși partea ce a pornit o reclamațiune pe cale civilă nu poate abandona această acțiune și să se constituie parte civilă, în fața instanței represive, decât atât timp cât nu a intervenit în cauză o hotărâre asupra fondului pricinii, în primă instanță;

Că în adevăr, odată ce s'a intentat în desbateri și mai ales dacă s'a pronunțat o hotărâre, în fond, de instanța civilă, dreptul reclamantului de a părăsi această cale încetează; că dacă este exact în drept că, conform art. 260 pr. penală al. III, reclamantul poate abandona o instanță începută înainte de orice hotărâre asupra fondului, legiuitorul presupune că reclamantul se înfățișează singur și nu întâmpină nici o obiecțiune, din partea pârâtului, care însă nu poate reclama despăgubiri pentru pagubele ce i se vor fi cauzat;

Considerând că, de îndată ce asupra fondului s'a pronunțat o hotărâre în favoarea pârâtului, reclamantul nu mai poate abandona instanța angajată de oarece ar ridica pârâtei câștigătoare beneficiul unei hotărâri dată în prima instanță; că o asemenea hotărâre nu mai poate fi reformată decât pe căile de recurs ordinare sau extraordinare organizate de lege; că până la reformarea hotărârii pe aceste căi, pârâtul poate opune autoritatea lucrului judecat în prima instanță, ori de câte ori reclamantul ar intenta pârâtului o nouă acțiune având același obiect și aceiași cauză;

Considerând că în speță Fotache Pantor, prin reprezentanta sa formulând o cerere reconvențională înaintea Tribunalului comercial și această cerere fiindu-i respinsă, nu mai putea formula o asemenea cerere

înaintea altui Tribunal de prima instanță, tinzând la anularea efectelor hotărârii prin care i se respinge cererea reconvențională; că, dar, Trib. corecțional de prima instanță înaintea căreia fusese dedusă pe lângă acțiunea publică și acțiunea ce fusese obiectul cererii reconvenționale rezolvată de Trib. comercial, se izbea de autoritatea lucrului judecat de la Trib. comercial; că dacă Trib. corecțional nu putea intra în examinarea unei atari pretențiuni nici Curtea în apel nu putea face mai mult; că așa fiind Curtea a comis un exces de putere, când prin admiterea pretențiunii înfățișatului a nesocotit autoritatea lucrului judecat de Trib. comercial;

Pentru aceste motive, Curtea, casează etc.

NOTA. — Găsim foarte juridică sentința primei instanțe penale, neîntemeiată suficient hotărârea Curții de Apel secția III-a, iar cât privește pentru decizia Inaltei Curți, deși o găsim bună, totuși vom avea ceva de adăugat în interpretarea unuia dintre considerentele sale. Să ne explicăm :

Considerentul primei instanțe penale este precis și într-o exprimare fericită, care nu dă loc la nici o interpretare critică, căci credem că adevăratul înțeles, după cum vom arăta mai jos, al regulei «electa una via» se exprimă foarte bine prin cuvintele din sentința acestei instanțe, când zice : «iar acțiunea civilă este respinsă de oarece partea civilă își alesese deja altă cale», a valorificării drepturilor sale.

Cât pentru Inalta Curte de Casație, care credem că cu drept cuvânt a casat decizia Curții de Apel, adoptând prin urmare punctul de vedere al primei instanțe de fond, nu avem decât a analiza în câteva cuvinte ideile ce se pot degaja din considerentul său, când zice : «Partea ce a primit o reclamațiune pe cale civilă nu poate abandona această acțiune și să se constituie partă civilă în fața instanței represive, decât atâta timp cât nu a intervenit în cauză o hotărâre asupra fondului pricinii, în prima instanță»; iar mai departe Inalta Curte explică motivul, zicând că, în altfel «s'ar ridica părții câștigătoare beneficiul unei hotărâri date în primă instanță».

Cu alte cuvinte, ar rezulta din acest considerent că partea reclamantă dinaintea instanței civile ar putea să se adreseze în urmă instanței represive, dacă nu a urmat hotărâre din partea instanței civile și motivul îl văzurăm.

Credem că nu acesta este tot înțelesul regulei «electa una via» și nici motivul invocat de Inalta Curte nu ar fi singurul.

Convingerea noastră este că, din moment ce partea civilă a sesizat în mod valabil instanța civilă pentru despăgubirile sale, ea nu mai poate schimba această instanță cu cea represivă, chiar înaintea unei hotărâri a acestei instanțe; cuvântul chiar «electa» din adagiul tradițional indică și explică complect dreptul de opțiune pe care îl are această parte în alegerea sa, iar cuvintele «non datur recursus» înseamnă că instanța aleasă este definitiv fixată, indiferent dacă în urma sesizării urmează sau nu o hotărâre; motivele, credem a fi, pe deoparte, în contractul angajat între reclamant și părât, că cel dintâiu renunță la tot ce ar fi în plus de cererea sa inițială, iar pe de altă parte în spiritul de umanitate ce trebuie să se aibă față de un părât, pentru a nu-l târî în mod succesiv dinaintea unuia sau altuia din instanțe, după capriciul reclamantului.

Desigur că din moment ce instanța civilă a dat o hotărâre, după cum zice Inalta Curte, cu atât mai mult partea civilă e obligată a se ține la prima instanță; însă acest din urmă motiv, dat și de Inalta Curte, este un plus de rațiune și nu înseamnă că este singurul.

În adevăr, câtă neseriozitate ar fi la baza întentării unei acțiuni dinaintea instanței civile, dacă partea civilă, văzând că nu-i convine această cale, ar putea să schimbe instanța? Câtă pierdere de timp și de bani pentru partea părâtă, dacă ar fi obligată să urmeze pe reclamant în evoluțiunile sale?

Iată ce spune din acest punct de vedere cel mai mare procedurist penal al Franței vorbind de regula «electa una via».

Faustin Hélie, *Instruction Criminelle*, éd. 1863, No. 819.

«C'est une règle qui ne permet pas à la partie lésée, lorsqu'elle a saisi la juridiction civile, de reporter ensuite son action devant la juridiction criminelle».

F. H. Instr. cr. No. 820.

«Le président Barris l'a expliqué en ces termes : «Il est un principe commun à tous les tribunaux : c'est que la partie civile, qui pouvait à son choix prendre la voie civile ou la voie criminelle, n'est pas recevable à revenir sur son choix, et qu'en prenant une de ces voies, elle s'est fermé l'autre sans retour. Ce principe était né sous la législation ancienne, et la jurisprudence l'a consacré sous la nouvelle. Il est fondé sur l'humanité et même sur la justice, qui ne permettent pas qu'on traite ainsi un accusé d'une juridiction dans une autre, et qu'on décline à son préjudice celle qu'on a volontairement saisie, parce qu'on ne la croira pas être favorable aux demandes qu'on a formées devant elle».

Il est certain, comme le remarque Barris, et comme nous allons le voir, que ce principe a été maintenu par la nouvelle jurisprudence; il est certain encore qu'il a pour base, dans une face de son application, une raison d'équité, qui fait toute sa force...»

Faustin Hélie, *Instr. Cr. No. 821*.

«Si la partie civile a porté son action devant la juridiction civile, il y a bien de présumer qu'elle a renoncé a employer la voie criminelle; et, comme il répugne à la justice qu'un prévenu puisse être capricieusement traîné de tribunaux en tribunaux, on ne peut qu'approuver la jurisprudence qui rive l'affaire là où elle a été commencée. La partie était libre de son choix; elle devait s'éclairer avant que de le faire; en saisissant la juridiction civile elle l'a saisie définitivement : semel optare posumus. Sur ce point, aucune objection sérieuse ne s'est élevée et la jurisprudence est unanime».

Inalta noastră Curte bazând decizia sa pe motivul intervențiunei unei hotărâri în instanța civilă, a dat de sigur motivul cel mai puternic, care se prezenta și în speță, dar ne închipuim că Inalta noastră Curte nu poate să denege valabilitatea și a celorlalte motive expuse mai sus, și, comentarea făcută de noi nu cred că strică, pentru a nu se crede că motivul Inaltei Curți rămâne singu-

1) A se vedea și *Garraud*, *Precis de Droit criminel* éd. 1911 p. 653, No. 318.

L. Tanovicăanu, *Curs de procedură penală*, ed. 1913 p. 136, No. 202, 204.

rul, ceiace s'ar fi putut deduce din consideren-
dul său.

Partea mai delicată a acestei jurisprudențe este însă *considerențul Curței de Apel*, care admite cererea apelantului, partea lezată, pe motivul că, existența delictului este stabilită ulterior introducerii cererii părții civile înaintea tribunalelor civile, și asemenea ipoteză nu și-ar avea aplicațiunea în maxima: «*electa una via*».

Deci Curtea cere ca o condițiune a părții civile, ca să-și poată schimba instanța, stabilirea existenței elementelor delictului, în urma cererii dinaintea instanței civile.

Să ne dea voie Onorata Curte să fim în contra acestei păreri și a susține că singura împrejurare care-i fixează părții civile ca jurisdicțiune a cererii sale pe instanța civilă, este pur și simplu *modul de formulare al cererii sale*, din care să se vadă că partea civilă a fost într-o deplină cunoștință asupra calificării actului imputat părții civile; că adică, deși reclamantul se adresează instanței civile, el își dă bine socoteală că faptul incriminat este un delict, că el se mulțumește cu toate acestea cu o cerere în despăgubiri pur civile, deși avea dreptul prin urmare să sesizeze parchetul și să se constituie parte civilă dinaintea instanței represive; că această cunoștință și numai aceasta ajunge pentru a-i fixa opțiunea manifestată, că stabilirea în mod cert a delictului, ulterior cererii sale civile, și folosește poate părții civile pentru câștigarea mai facilă a despăgubirilor dinaintea instanței civile; că această stabilire constituie singurul suport al urmării represive ce se poate face deosebit, însă că partea civilă a rămas definitiv fixată pentru judecare înaintea instanței civile.

Înțeleg dacă reclamantul ar fi intentat acțiunea sa în daune dinaintea instanței civile, formându-și cererea sa bazată pe un delict sau un quasi-delict civil, și în cursul judecării s'ar fi descoperit fapte la cari nu se gândise de loc în momentul cererii sale; ar fi fost drept atunci, ca el să nu fie o victimă a ignoranței sale, și în acel caz, cererea sa, bazată pe un fapt calificat penalicește, ar fi putut constitui o cerere deosebită, însă nu astfel este cazul în speța noastră.

Căci în cererea sa dinaintea instanței civile reclamantul pretinde o sumă de bani pe motivul că *pârta care ocupa un post de încredere, și-a însușit obiecte și sume de bani, la cari nu avea nici un drept și deci în conștiința reclamantului delictul de abuz de încredere era bine conturat*; că prezența obiectelor menționate în patrimoniul părții a fost dovedit în urmă, este cu totul indiferent, această dovadă trebuia să se facă și pentru judecarea dinaintea instanței civile cât și pentru urmărirea delictului de instanță represivă; principalul este că partea civilă, în formularea pretențiilor sale dinaintea instanței civile, a avut o deplină cunoștință a delictului, iar dacă a urmat calea civilă, este că a renunțat la instanța penală și aceasta în mod definitiv conform principiului: «*electa una via*».

Vom invoca în această susținere părerea lui *Faustin Hélie*, Instruction Criminelle; iată ce zice asupra regulii «*electa una via*», stabilind limitele sale de aplicațiune:

No. 822.

«*Cette règle est néanmoins, même en ce qui concerne la juridiction civile, sujette à une exception.*

Cette exception est indiquée par Barris en ces termes: «*C'est lorsque les tribunaux civils ont été saisis sur une demande, dont les éléments paraissent absolument civils: si, depuis l'introduction de cette demande, il se découvre des faits qu'on avait dû ignorer et qui puissent donner à l'affaire un caractère criminel, on doit être, dans ce cas, admis à intenter une action criminelle. Pour que la voie civile, puisse exclure la voie criminelle, il faut qu'elle ait été prise avec choix et en connaissance de cause*».

Cette réserve paraît parfaitement fondée. Il ne faut pas, en effet, que la partie lésée soit victime de son ignorance. Elle a pu ignorer, au moment de sa demande, les circonstances qui donnent au fait un caractère criminel. Pourquoi serait-elle déchuë d'une action que par une simple erreur de fait elle n'a pas prise?».

Vedem deci că din moment ce reclamantul se găsește într-o complectă cunoștință de cauză la intentarea acțiunii sale dinaintea instanței civile, el nu poate să mai abandoneze această cale de cât sub motivul că noi fapte ar fi descoperite în urmă, *cari fapte nu ar fi fost în conștiința reclamantului până atunci și care în adevăr ar putea motiva o nouă formulare a pretențiilor sale*.

În speța însă, când reclamantul a intentat acțiunea sa civilă, știa foarte bine că pârta avea un post de încredere, întâiu, al doilea, că cauza acțiunii sale era însușirea unor obiecte, cari fuseseră încredințate părții în rolul său de administrator și că prin urmare ar fi putut fi pasibilă de pedeapsă aceste administratoare pe baza delictului de abuz de încredere formulat de art. 323 al. II, Codul penal.

Prin urmare, cum zice *prezidentul Barris*, regula «*electa una via*» nu se găsește în excepțiunea de ne aplicare, și adică, cum zice tot el, reclamantul se găsea într-o plină cunoștință de cauză în momentul intentării acțiunii sale dinaintea tribunalului civil.

Cu aceste observațiuni făcute, credem că înalta Curte de Casație a decis bine când cassează deciziunea Curței de Apel S. III-a și sperăm că o nouă instanță de fond se va conforma punctului de vedere al înaltei Curți.

BOGDAN IONESCU

Doctor în drept din Paris, Avocat

TRIBUNALUL FĂLCIU

Audiența dela 27 Aprilie 1913

Președinția d-lui AL. MANDREA, Președinte

Perla B. H. Mendelsohn cu Judecătorul sindic și alții

Sentința comercială No. 64

Faliment.—Declarare.—Inscripție ipotecară.—Soție.—Valabilitate.—Art. 1754 și 1756 c. civ. Art. 717 și 727 c. com.

Femeea poate să-și asigure dota sa prin luarea unei inscripțiuni ipotecare asupra averii soțului ei, însă această inscripție trebuie să fie anterioară sentinței declarative în faliment spre a putea fi valabilă.

Tribunalul,

Având în vedere contestația făcută de Perla-Reizel H. Mendelsohn, la tabloul de ordinea creditorilor fali-

mentului M. H. Mendelsohn, întocmit de judecătorul sindic, în care contestatoarea nu e înscrisă cu creanța sa, cum și contestațiile făcute de B-ca Berea și alții cu prilejul cererii făcută de Perla Mendelsohn înaintea judecătorului sindic de a fi înscrisă între creditorii privilegiați cu suma de 15.000 lei în puterea actului său dotal;

Având în vedere concluziile orale și scrise ale părților;
Având în vedere în fapt următoarele:

La 17 Aprilie 1912 M. H. Mendelsohn a fost declarat în stare de faliment; soția falitului, contestatoarea de azi Perla Mendelsohn solicită și obține în puterea art. 1756 c. civ. după declararea în stare de faliment a soțului o inscripție ipotecară legală pentru suma de 15.000 lei ce i s'a constituit dotă în 1909 la căsătoria cu M. H. Mendelsohn; în puterea inscripției amintite, Perla Mendelsohn pretinde să fie înscrisă la masa falimentului soțului său între creditorii privilegiați;

Având în vedere că înscrierea contestatoarei Perla Mendelsohn, între creditorii chirografari nu întâmpină obiecțiuni din partea creditorilor și a judecătorului sindic, sub acest raport tribunalul pe baza actului dotal dispune înscrierea numitei cu suma de 15.000 lei între creditorii chirografari ai falimentului;

Ceiace însă se contestă de părți și care contestație cuprinde însăși punctul juridic asupra căruia tribunalul trebuie să se rostească, este dacă creanța dotală ce ne preocupă, în condițiile în care a fost înscrisă e susceptibilă de a figura între creanțele privilegiate;

Având în vedere că în fapt este netăgăduit că soțul M. H. Mendelsohn a fost declarat în stare de faliment la 17 Aprilie 1912, iar ambele inscripții ipotecare legale, dobândite de soția Perla Mendelsohn asupra imobilelor din Huși și Bârlad dela tribunalele respective sunt ulterioare (la Iulie 1912);

Considerând că codul civil prin art. 1754 și 1756 consacra dreptul femeii de a-și asigura dota sa alienabilă printr'o inscripție ipotecară luată asupra averii bărbatului, fie că această ipotecă se va înscrie de însăși bărbatul înaintea celebrării căsătoriei, fie de către femeie în cursul căsătoriei și în lipsă de stipulațiunea expresă de ipotecă în contractul de căsătorie, sau când garanțiile determinate prin acest contract nu vor fi îndestulătoare, în această ultimă ipoteză însă, femeia trebuie să fie investită cu autorizarea președintelui tribunalului domiciliului său; că legiuitorul comercial, n'a abandonat averea dotală alienabilă a soției unui comerciant și deci n'a nesocotit principiul enunțat;

Legiuitorul comercial, însă, condiționează valabilitatea inscripțiunii ipotecare legale, luată de soția unui comerciant falit, în virtutea unui titlu recunoscut valabil de o singură exigență și anume: inscripția să fie anterioară sentinței declarative în faliment. Art. 727 cod. com. care exprimă acest principiu e lămurit, este cu necesitate logică complimentul unui alt principiu concretizat în art. 717 cod. com. și anume: prin sentința declarativă în stare de faliment, patrimoniul falitului devine gajul comun al tuturor creditorilor și administrarea lui trece în mâinile sindicului, fără a se știrbi, bineînțeles, drepturile anterior câștigate. Falitul nu poate înstrăina sau constitui asupra lor vreun drept real sau personal. El rămâne separat de toate drepturile, cu excepția exercițiului drepturilor sale, exclusiv personale; iar după încheierea concordatului — spune art. 861 cod. com. — falitul concordatar nu va putea constitui fondul său de comerț în gaj, nici a-l înstrăina în alt mod decât acel cerut de felul comerțului său. Orice înstrăinări făcute în contra dispozițiilor acestui articol sunt nule de drept;

Că în definitiv legiuitorul nu face nici o distincție

între ipotecile legale și convenționale. Legiuitorul le privește deopotrivă sub acelaș aspect. Și unde legea nu distinge nici judecătorul fără o vădită înfrângere a dispozițiilor ei nu poate distinge;

Că așa fiind urmează a fi respinsă cererea d-nei Perla Mendelsohn de a fi înscrisă cu privilegiu ca ipotecară în activul falimentului soțului său, — urmând drept consecință a fi admise în parte toate contestațiile.

Pentru aceste motive, admite în parte etc.

(ss) A. Mandrea; D. Ralle.

CURTEA DE APEL IAȘI S. I

Audiența dela 26 Iunie 1913

Președenția d-lui D. PORFIRIU, Consilier

Sentința comercială No. 28

Faliment.—Declarare.—Inscripție Ipotecară.—Soție.—Valabilitate.—Art. 1754 și 1756 c. civ.—Art. 717 și 727 cod. com.

Femeea poate să-și asigure dota sa prin luarea unei inscripțiuni ipotecare asupra averii soțului ei, însă această inscripție trebuie să fie anterioară sentinței declarative în faliment spre a putea fi valabilă.

Curtea,

Având în vedere că pe lângă considerentele din sentința Trib. Fălciu No. 64/913 pe cari Curtea le adoptă ca întemeiate în drept și în fapt, mai este și considerentul următor tras din dispozițiile art. 796 cod. com.;

Din cuprinsul acestui text se vede că ne aflăm în unul din cazurile prevăzute în speță, că soțul apelantei Perla Mendelsohn a devenit comerciant după contractarea căsătoriei, deci apelanta nu putea pretinde vre-un drept de ipotecă legală asupra bunurilor soțului ei, dacă mai întâi în prealabil nu făcea dovada că imobilele deriv dintr'o succesiune sau donațiune și apoi stabilit acest fapt să ceară inscripție ipotecară legală cu restricțiunea prevăzută în art. 727 cod. com. adică inscripția să fie anterioară sentinței declarative de faliment;

Că intrucât apelanta n'a făcut nici această dovadă și nici nu s'a conformat dispozițiilor art. 727 cod. com. întru atâta cererea sa se găsește neîntemeiată și deci și apelul;

Pentru aceste motive respinge apelul etc.

(ss) D. Porfiriu; Em. Cernătescu; N. V. Leonasov; D. Antonescu; D. Grigorevici.

NOTĂ. — Decizia Curții de Iași și sentința tribunalului Fălciu au fost pronunțate pe când eram delegat judecător sindic al tribunalului Fălciu; ambele au adoptat în totul susținerile orale și scrise ce am avut onoarea a prezenta acestor două instanțe.

Apelanta susținea înaintea Curții, că ipoteca legală ce înscrisese în averea soțului său — după declararea acestuia în stare de faliment — eră valabilă și nu putea fi anulată de cât în cazul art. 726 cod. com., în care text se cere fraudă, ceia ce în speță nu este, și că în art. 726 al. 4 nu sunt cuprinse și ipotecile legale.

Nu pe această temă am contestat inscripția, căci art. 726 cod. com. se referă la ipotecile constituite prin voința părților, nu și la cele

legale, cari sunt de drept constituite prin voința legii; ipotecile legale sunt prevăzute în art. 727 cod. com. unde este altă ordine de idei; legiuitorul consecvent principiului desesizării din art. 717 cod. com. a stabilit în art. 727 că față de masa credală, este *nulă de drept* orice inscripție ipotecară, luată posterior declarării falimentului: «le jugement déclaratif de faillite conferant par lui-même à la masse, sur l'actif tant mobilier qu'immobilier du débiteur, un véritable droit réel, aucun événement ultérieur n'y peut porter atteinte. Peu importe que cet événement émane du débiteur, ou (telle l'inscription) qu'il s'accomplisse en dehors de lui; peu importe aussi que le créancier non encore inscrit n'ait aucun retard à se reprocher: le droit réel du gage appartenant aux créanciers, n'en a pas moins, dès le jugement déclaratif, saisi le patrimoine du failli et l'a immobilisé, pétrifié en quelque sorte à leur profit, tel qu'il se trouvait à ce moment. Telle est la seule explication rationnellement satisfaisante de l'arrêt du cours des inscriptions dès le jour de la déclaration de faillite. (*E. Thaller & Percerou: des faillites et banqueroutes etc.* tom. I, ed 1909, pag. 691, No. 709.

Art. 727 cod. com. glăsuște de titluri recunoscute valabile și de inscripțiunea ipotecară a acestor titluri anterior sentinței declarative de faliment. Aplicat la speță, femeia dotală are act scris autentic; acesta e titlul său; obține potrivit cod. civ. autorizarea tribunalului de a lua inscripție ipotecară în averea soțului, în acest caz, prin ordonanța președintelui care autoriză luarea inscripției, actul dotal, în sensul art. 727 cod. com., devine un titlu recunoscut valabil, asimilat actului ipotecar convențional; deci în momentul apariției ordonanței preșidențiale, ipoteca legală a luat naștere; dar (și aci e punctul în care ipoteca legală, suferă aceleași consecințe ca cele convenționale) ordonanța preșidențială nu poate fi opozabilă terților și deci și masei credale, dacă n'a fost înscrisă în registrul special, ținut în acest scop, ipoteca soției asupra averii soțului său; și drept consecință ipoteca legală a soției devine opozabilă dela data inscripției. Și acum, în momentul declarării stării de faliment, desesizarea luând naștere, toți creditorii păstrând numai drepturile ce le au în momentul pronunțării sentinței declarative, nu poate fi exceptată soția dotală, căci din nici un text, civil sau comercial, nu reese vr'un drept special pentru ea. Art. 790 și urm. cod. com. reglementează drepturile de proprietate nu de creanță pentru femeia falitului; mai mult încă, aceste texte se referă la drepturi câștigate anterior sentinței declarative (cum de altfel și Curtea de Iași o spune discutând art. 796 c. com.), nu posterior acestei sentințe. Deci ipotecile legale nu sunt excluse din art. 727 cod.

com.: *Vidari VIII*, p. 309; *Miszé Dari Del fallimento*, I, p. 188; *Cuzzeri del fallimento* p. 281; *Ramella*, I, p. 318; *M. A. Dumitrescu*, VI, p. 599; *D Alexandresco*, X, 617 text și nota 1, 2. D-I C. N. *Toneanu* (falimentele fasc. II, p. 336) exprimă părerea excluderii ipotecilor legale în art. 727; d-sa se referă la discuțiile asupra art. 726 (No. 290, p. 318 și urm). Credem că sunt admisibile oricari din cele 3 păreri dezvoltate de d-I Toneanu, referitoare la ipotecile legale în cazul art. 726 cod. com., și că aceste păreri nu pot fi aplicate și la dispozițiile art. 727 cod. com.

Este fără discuție chestiunea în ce privește valabilitatea ipotecii legale față de soț; textul art. 727 cod. com. neputând înlătura principiile în materie de faliment referitoare la valabilitatea actelor față de falit personal. (V. și Apel. Buc. III, 21/905 în *Dreptul*, 39/905).

Anterior cod. com. din 1887, erau dispozițiunile art. 1780 cod. civil, în care se prevede — ca o derogare la cele spuse în art. 1756, în timpul căsătoriei — că inscripțiunile nu vor produce nici un efect când vor fi luate în intervalul de timp în cursul căruia actele făcute înaintea deschiderii falimentului sunt declarate de lege nule. Această dispoziție din art. 1780 era generală și se referea la toate speciile de ipotecă deci și cele legale, căci legea nu făcea nici o distincție, iar capitolul sub care e acest articol prevede dispozițiuni generale.

Legiuitorul din 1887 și după el cel din 1902, alcătuiind articolul actual 727 cod. com. — și adoptând în principiu nulitatea vizată de art. 1780 cod. civil — a mai îndulcit dispozițiunile din acest text, prescriind valabilitatea ipotecilor *înscrise* în perioada suspectă *până în ziua* declarării falimentului, cu condiție, ca titlul să fie recunoscut de lege valabil. Legiuitorul comercial — cum am spus mai sus — n'a exceptat ipotecile legale. Dispozițiile art. 727 cod. com. sunt consecința principiului indisponibilității bunurilor falitului, arătat în art. 717 cod. com., principiu consacrat și în art. 860, 861, cod. com. (după acordarea concordatului), și în art. 853 cod. com. (în momentul acordării concordatului judiciar). Din aceste texte reese că în toate împrejurările și cazurile de administrarea fondului falimentar, nu se pot eluda — nici de soția falitului — dispozițiile art. 727 cod. com. de cât în cazurile anume determinate de cod. com., întrucât data sentinței declarative de faliment, creiază față de masa credală nulitatea oricăror acte prejudiciabile ei. Iată ce ne spune *Ramella* în *Tratatto del fallimento*, vol. I, p. 318: «a partire dalla sentenza dichiarativa di fallimento, l'iscrizione non può più essere presa perchè inopponibile alla massa: quella sentenza chiude, col giorno stesso di sua pronuncia, il corso delle iscrizioni. . . . Il principio è consacrato espressamente nell'art. 710, secondo il quale «le iscri-

zioni ipotecarie preze în virtute di un titolo . . . și mai jos spune: » La regola è assoluta ed applicabile all' *iscrizione per qualunque specie d'ipoteca, anche legale*, ché se l'ipoteca è concessa per autorità di legge independentemente da volontà del fallito, potrà esser questo un motivo per sottrarla a presunzione di frode e così all'azione revocatoria, ma non per legittimare l'iscrizione dopo la data sentenza . . . . (Vezi și *Apel. Buc.*, s. I, 4 Iunie 1892, citat în vol, VI, M. A. Dumitrescu).

* * *

Ziua declarării în stare de faliment, fiind prima zi de desesizare a falitului, s'a zis, și cu drept cuvânt, că inscripția luată în acea zi este nulă pentru că hotărârile judecătorești nu cuprind ora ci numai ziua când ele se pronunță. *D. Alexandresco*, V, p. 236, X, 618; *M. A. Dumitrescu*, VI, 963, p. 598 urm; *Alauzet*, VII, No. 2535; *Aubry et Rau*, III § 272; *Lyon Caen et Renault*, III, 303, VII 281; *Baudry Lacantinerie*, XXVI, 1563; *T. Huc*, XIII, 310; *Planiol*, II, 3018; *Ramella*, I, p. 318.

Art. 727 cod. com. nu se referă la reînnoirile în timp util. Prin expirarea termenului din art. 1786 cod. civ. încetează efectul inscripției ipotecare, adică creditorul se găsește în aceiași situație ca și cum inscripția n'ar fi fost luată niciodată; în acest caz inscripția este perimată. Dacă însă creditorul a cerut și obținut reînnoirea înainte expirării termenului, în oricare din cazurile din art. 1786 cod. civ. și deci și în ce privește ipoteca legală a soției, inscripția e valabilă față de oricine și deci și față de masa credală în caz de falimentul debitorului sau al soțului, faliment pronunțat anterior reînnoirii inscripției. *Alexandresco*, V, 237, X, 630, 631; *M. A. Dumitrescu*, VI, No. 959 și autorii citați; *Planiol*, II, 3034; *Lyon Caen et Renault*, VII, 288; *Aubry et Rau*, III § 280, p. 612; *Baudry*, XXVI, 1586; *Laurent*, XXXI, No. 145 urm.; *Ramella*, I, No. 321; *Vidari*, VIII asupra art. 708; *Cuzzari*, No. 277.

Declararea în stare de faliment nu oprește luarea inscripției prevăzute de art. 1785 cod. civ. în ce privește interesele datorite după trei ani, căci art. 718 cod. com. care suspendă curgerea dobânzilor se referă numai la creanțele chirografare. Necontestat însă că asemenea inscripție nu are putere decât asupra valorii imobilului ipotecat, căci dobânzile posteroare sentinței declarative, nu se mai țin în seamă dacă valoarea obținută din vânzarea imobilului ipotecat nu acopere creanța principală. A se vedea *Lyon Caen et Renault*, VII, 292; *Aubry et Rau*, III § 372; *Laurent*, XXXI, 78; *Planiol*, II, 3036; *T. Huc*, XIII, 346; *Alexandresco*, V, p. 236, X, p. 642, nota 5 și autorii citați; *M. A. Dumitrescu*, VI, p. 597.

Art. 727 cod. com. prevede drepturile de ipotecă și deci și privilegiile valabil înscrise înainte de data sentinței declarative de faliment. Acest text este străin drepturilor de preferință cari nasc posterior datei de mai sus; în cursul falimentului, falitul poate dobândi bunuri prin diferite moduri arătate de codul civil; masa credală va putea profita de această creștere a activului falimentar, dar va trebui — drept o echitabilă compensație — să suporte sarcinile ce sunt asupra averii dobândite; altfel ne-am găsi în fața unei îmbogățiri pe nedrept. Dacă de exemplu falitul dobândește o moștenire, creditorii succesoralii, vor putea cere separarea bunurilor și luarea inscripției admisă de art. 1743 cod. civil, fără ca masa credală să poată spune ceva. *Lyon Caen et Renault*, VII, 287; *Baudry*, XXVI, 1566; *T. Huc*, XIII, 312; *Alexandresco* X, 504 urm., 520 urm.; *M. Dumitrescu*, VI, p. 600.

Dacă posterior sentinței declarative de faliment, intervine un partaj, între falit și coerezii săi, aceștia vor putea cere înscrierea privilegiului lor asupra imobilelor atribuite falitului în cele 60 de zile fixate de art. 1741 cod. civil. *D. Alexandresco*, X, 1526; *Aubry et Rau*, III, § 278 p. 598.

Se susține că dacă privilegiul n'a fost înscris în termenul de mai sus el degenerază în ipotecă și este supus aceluiași regule ca și ipotecile legale; că în consecință dacă debitorul este declarat în stare de faliment, dacă încetează din viață și succesiunea sa n'a fost acceptată sub beneficiu de inventar, inscripția nu va putea fi luată, din ziua declarării în stare de faliment, sau a decesului, iar dacă a fost luată posterior datei încetării plăților sau în cele zece zile anterioare declarării în stare de faliment, va putea fi atinsă de ineficacitate în virtutea art. 726 c. com. *Baudry*, XXVI, 1593; *Aubry et Rau*, III, § 278; *Lyon Caen et Renault*, VII 291; *Huc*, XIII, 134; Vezi asupra acestei chestiuni și *Planiol*, II, 3040-3041.

În ce privește privilegiul vânzătorului se discută dacă față cu dispozițiile art. 448 fr. (727 român) cod. com. se mai poate obține valabil transcrierea actului de vânzare și deci a privilegiului posterior sentinței declarative de faliment.

În sens afirmativ se susține că art. 2146 fr. (1780 român) cod. civil n'a avut în vedere decât drepturile de preferință născute anterior sentinței declarative de faliment. *Pont*, II, 903, XVI, p. 289; *Rouben de Couder*, *Faillite*, 458, *Apel Besançon*, 14 Dec. 1861; — *Bordeaux*, 15 Febr. 1875; — *Toulouse*, 8 Mai 1888 (din *Baudry* XXVI, 1598).

În sens negativ se susține că dispoziția din art. 2146 c. civ. fr. și 448 cod. com. fr. este generală; că ea se aplică la toate privilegiile a căror eficacitate față de terții este subordonată

numai unei condiții de publicitate. *Troplong*, II, 650; *Mourlon*, II, 379; *Aubry et Rau*, III, § 278, text și nota 8, p. 588; *Lyon Caen et Renault*, VII, 295; *T. Huc*, XIII, 152; *Planiol*, II, 3038. V. și *Alexandresco*, X, 521 urm., 524 text și nota 1.

* * *

Urmărind rânduirea materiei pentru o nouă ediție a *Codului Falimentelor* am întâlnit cele 2 hotărâri și materialul referitor la textul 727 eod. com. din care sub nota de mai sus, am extras ceiace ni s'a părut mai important. Hotărâri cam vechi, cari însă apar tot noi, când se razimă pe principii adevărate de drept.

GEORGE T. PALLADE

Prim Președintele Trib. Teleorman

CURTEA DE APEL DIN CLUJ

Audiența dela 21 Noembrie 1920

Președenția d-lui D-r. G. KINDRIS, Președinte
Decizia No. 961

Dacă un avocat înscris într'un Barou din vechiul Regat poate fi admis să pledeze dinaintea instanțelor judecătorești din Ardeal? Soluție afirmativă. § 1 și 38 din legea maghiară din 1874 No. XXXIV.—Art. 1, 11 și 16 din legea Corpului de avocați din România.

Un avocat român, înscris într'un Barou din vechiul Regat, poate pleda înaintea instanțelor judecătorești din Ardeal.

Curtea,

Luând în cercetare procesul reclamat de soția lui George Szabo domiciliată în Cluj, reprezentată prin avocatul d-r. Ioan Plocea din Cluj, în contra părții firma Renner & Co. domiciliată în Cluj, reprezentat prin avocatul d-r. Fabius Ștefan din Cluj, pentru despăgubiri și introdus înaintea Trib. din Cluj, proces în care Tribunalul și a dat deciziunea ca instanță primă sub No. C. 713/3/920 din Octombrie 1920 și care proces a fost adus înaintea Curții prin (recursul) făcut de d-r. Ștefan Fabius introdus în ziua de 12 Octombrie 1920; astăzi, după terminarea referării publice în ședință restrânsă a adus următoarea

Deciziune:

Admite recursul. Schimbă deciziunea Tribunalului și îl invită a proceda mai departe. Scutește firma pârâtă Renner & Co. de cheltuelile, la cari a fost obligată prin deciziunea atacată.

Motive:

În procesul intentat de soția lui George Szabo reprez. prin av. Ion Plocea, contra firmei Renner & Co. pentru despăgubiri, la termenul de 4 Octombrie 1920 firma pârâtă a fost reprezentată prin adv. Dr. Ștefan Fabius. Tribunalul în baza art. 99 pr. civ. consideră că pârâta s'a prezentat fără avocat; își motivează decizia pe faptul că adv. St. Fabius nu este înscris în niciun barou și pe temeiul par. I legea 34/74 nu poate fi primit ca avocat. În consecință amână procesul, obligă pe pârâta la 200 lei spese de amânare.

Contra acestei deciziuni D-nul Fabius face recurs în termen; cere anularea în întregime a deciziunii și a se ordonă Tribunalului să procedă mai departe citindu-l ca avocat al părții, întemeindu-se tot pe par. 1 al legii XXXIV/74.

Recurentul prin petiția de recurs se referă la actele

afiate în dosarul No. 26/1—1920 al Cons. superior de disciplină pentru avocați și anume:

Cartea de avocat No. 1373/909, certificatul No. 345/920 liberate de baroul Ilfov și certificatul No. 77/920 al Baroului Constanța.

Din aceste acte se dovedește că el a fost înscris în baroul de Ilfov în anul 1909, că s'a transferat la Constanța în Iunie 1919. Inscrierea sa în barou s'a făcut pe baza titlului de licențiat în drept al facultății din București.

În puterea acestor titluri și dovezi, recurentul pe baza dispozițiilor § 1 și 38, legea 34/74 are dreptul să exercite profesiunea de avocat în tot coprinsul țării.

În adevăr, acest paragraf prescrie că; „Înainte instanțelor judecătorești și autorităților țării, numai acel avocat își poate exercita profesiunea care este înscris în vreun barou“.

Că este înscris într'un barou, dovada s'a făcut deplin, sub nici un cuvânt nu-i poate fi ridicat recurentului acest drept care i-a fost conferit conform legilor în vigoare și îi este garantat prin legile existente.

S'a emis părerea pe care se pare că Tribunalul a adopt-o că avocatul trebuie să fie înscris într'un barou din Transilvania pentru a putea pleda înaintea instanțelor de aci. Părere cu desăvârșire neîntemeiată și cronată. În adevăr, odată ce înscrierea ca avocat în baroul de origină s'a făcut conform legilor locului, el trebuie să fie recunoscut în orice parte a țării. Și după cum drepturile câștigate ale locuitorilor din țările anexate nu sunt atinse, ba din contră le sunt garantate prin hotărârea adunării dela Alba-Iulia și prin tratatul de pace, ei putându-le exercita în tot coprinsul țării întregite — așa că le au fost chiar extinse — tot așa nici drepturile celor din vechiul regat nu pot fi mărginite numai la teritoriul dinaintea războiului. Înalte rațiuni de stat, politice și naționale dictează, impun, acest mod de a vedea: Nu se poate concepe o țară unitară, cu cetățeni având quotități și frânturi de drepturi. Că așa trebuie să fie, că așa este, avem faptul că în toate ramurile de activitate publică s'au numit cetățeni din tot coprinsul țării indiferent, de locul de origină; orice profesionist: medic, inginer, arhitect etc., își poate exercita meseria în orice parte a țării; ar fi straniu ca numai unui singur fel de profesioniști — avocaților — să li se interzică, să li se limiteze teritoriul de activitate.

Studiul dreptului presupune cunoștința principiilor generale aproape aceleași în toate țările. Aplicarea lor la amănunționi, interpretarea diferitelor legi este de competența specialistului.

Prin urmare, teoria admisă de Tribunal nu este justificată nici din punctul de vedere științific.

Rău deci prima instanță a refuzat reprezentarea recurentului ca avocat și a obligat firma reprezentată, la plata speselor.

Curtea găsind recursul întemeiat, pe baza dispoz. par. 550 pr. civ. l'a admis, a scutit firma pârâtă de cheltueli și a ordonat Tribunalului să procedă mai departe în proces, primind pe recurent ca avocat.

(ss) Dr. G. Kindris m. p. președinte de senat; Consilier raportor Paul Balășiu m. p.; Dr. Kerner m. p. votant.

TRIBUNALUL SIBIU

Audiența dela 11 Decembrie 1920

Președenția d-lui I. ILIESCU, Președinte

Decizia No. 768

Dacă un avocat înscris într'un Barou din vechiul Regat poate fi admis să pledeze dinaintea instanțelor

judecătorești din ardeal ? § 1 și 38 din legea avocaților din 1874 No. XXXIV.—Art. 1, 11 și 16 din legea corpului de avocați din România.

Un avocat român, înscris într'un barou din vechiul regat, poate pleda înaintea instanțelor judecătorești din Ardeal.

La apelul nominal s'au prezentat reclamanta asistată de către d-l avocat I. Muțiu din Sibiu și pârâtul prtn d-l avocat Simeon Mateiu din baroul Ilfov.

Procedura fiind completă, la stăruința părții reclamante și ne opunându-se partea adversă s'a declarat ședința secretă, după care d-l avocat Ioan Muțiu, având cuvântul ridică un incident de procedură dedus din aceea că d-l avocat Simeon Mateiu fiind înscris în baroul de Ilfov și nefiind înscris în vreun barou avocațial din Ardeal, în virtutea paragrafului 1 al legii XXXIV din 1874, nu poate fi acceptat ca avocat pledant în fața instanțelor din Ardeal, fiindu-i și interzis în același timp de către aceeași lege de a deschide vr'o filială avocațească în vre-un oraș altul, atunci când își are cancelaria avocațială în orașul unde se află reședința baroului, în care se află d-sa înscris, nefiind permis în nici un caz deschiderea vrunei filiale avocațești.

D-l avocat Simeon Mateiu cere respingerea acestui incident, întrucât d sa fiind înscris în baroul de Ilfov, precum dovedește prin certificatul No. 926/17/XII/1920, atât în conformitate cu dispozițiunile paragrafului 1 al legii XXXIV, din 1874, cât și conform legii de organizare al corpului avocaților din vechiul regat, îi este permis domniei sala, fiind înscris în unul din barourile din România-Mare, de a pleda în fața ori cărei instanțe din România Mare, și că întrucât au fost adm și în cererile ce au făcut de a fi înscrși ca avocați în baroul de Ilfov, avocați cari mai înainte făceau parte din barourile din Ardeal, este nelogic și inadmisibil ca pe baza paragrafului 1 al legii XXXIV din 1874 să i se refuze domniei sale dreptul de a pleda în fața acestei instanțe, atunci când acel text de lege nu i interzice, ba îi acordă acest drept și că, dacă nu cere înscrierea în baroul din Sibiu, este, pentru că nu are certitudinea, că i s'ar admite aceasta ;

În consecință cere respingerea incidentului și a se intra în fondul desbaterilor ;

Tribunalul,

Având în vedere orele înaintate, suspendă ședința până după amiază când, în urma deliberării asupra incidentului ridicat, a adus următoarea deciziune :

Tribunalul dispune :

Respinge ca nefondat incidentul ridicat de către partea reclamantă prin d-l avocat Ioan Muțiu și admite în baza paragrafulor 1, și 38 al legii XXXIV, din 1874 ca d-l avocat Simeon Mateiu înscris în baroul de Ilfov, precum se constată prin certificatul No. 926/920, să continue a reprezenta în fața acestei instanțe interesele clientului domniei-sale, ale pârâtului Ioan Gruia ;

Motive :

Având în vedere că pârâtul s'a prezentat în procesul de față asistat de către d-l avocat Simeon Mateiu înscris în baroul de Ilfov, după cum a dovedit prin certificatul No. 386/913 ;

Având în vedere dispozițiunile paragrafulor 1 și 38 al legii XXXIV din 1874, cari sunt identice cu dispozițiile respective ale legii de organizare al corpului avocaților din vechiul regat, asemănat cărora numai acela care este trecut în lista avocaților oricărui barou din țară poate funcționa ca avocat înaintea judecătorilor și forurilor din țară ;

Având în vedere că d-l avocat Simeon Mateiu, fiind înscris în baroul avocaților din Ilfov, este trecut în lista avocaților acestui barou și intră în categoria primului paragraf al sus menționatei legi, fiind astfel învestit prin acea lege cu dreptul de a practica ca avo-

catura în fața instanțelor din țară, deci și din Ardeal întrucât, având calitatea de avocat recunoscută de către legile țării și fiindu-i acest drept precum se constată, astăzi câștigat, nu mai poate fi împiedicat a pleda în fața instanțelor din Ardeal ;

Având în vedere, că părerea emisă de către partea reclamantă că un avocat trebuie să fie înscris numai decât în vre-un barou din Ardeal spre a fi admis a pleda în fața instanțelor din Ardeal nu se poate susține cu temei în starea actuală a dreptului și a legislației din România-Mare, întrucât, data fiind starea de fapt și împrejurările actuale atât în interesul unificării viitoare în legislație cât și interesul bunului mers al funcționării normelor ce sunt a se aplica în justiție, se impune a se pune prin interpretare în concordanță dispozițiunile legale aplicabile în diferite provincii ale României Mari și a se estinde chiar sfera lor de aplicare dintr'o provincie în alta, atunci când, cum este cazul în speță, dispozițiunile acestor legi din diferite provincii nu se contrazic, ba din contră sunt identice în dispozițiunile ce ele conțin ; în cât după cum unui avocat înscris în vre unul din barourile din Ardeal sau Bucovina ori din Basarabia, i se acordă în mod necontestat dreptul de a pleda în fața instanțelor din vechiul regat, conform legii de organizare a corpului avocaților din vechiul regat, tot astfel prin indentitate de drept și rațiune, și avocaților înscrși în barourile din vechiul regat, nu le poate fi contestat dreptul de a pleda în fața instanțelor judecătorești ale noilor provincii alipite. Acest mod de a vedea lucrurile sub această formă în starea actuală a legislației din România-Mare rezultă, atât din hotărârea dela Alba Iulia cât și din tratatul de pace, ambele concepute în spiritul, că drepturile câștigate locuitorilor din teritoriile alipite vechiului regat, le sunt recunoscute și garantate pentru tot teritoriul României-Mari, fără ca ele să fie limitate numai la teritoriile incorporate unde ele au luat ființă ; încât nu se poate susține, că o indentică extindere de drepturi n-ar fi aplicabilă și celor din vechiul regat atunci când ar fi vorba că drepturile profesionale ale lor să fie exercitate și pe teritoriul provinciilor alipite ; ar fi a se crea o stare de arbitrar ce nu s'ar întemeia pe nici o rațiune legală și încă mai puțin pe vre-o rațiune de stat ;

De asemeni ca o consecință logică a celor mai sus menționate este și faptul că în toate celelalte ramuri de activitate profesională din Ardeal diferiți profesioniști cum sunt, medicii, arhitecții, inginerii, profesorii, etc., sunt investiți cu drepturi integrale de a și exercita acele profesii, indiferent dacă cei investiți cu asemenea drepturi, le-au obținut conform titlurilor și normelor de admitere după legiuirea din Ardeal sau după aceea din vechiul regat, în cât, a escepta numai pe avocați, atunci când ei au primit dreptul de a practica conform leguiri din vechiul regat, a-i excepta dela exercițiul acestui drept în Ardeal pe motivul că n'ar fi înscris în vre-un barou din Ardeal, este și nelogic și neconcordanț cu adevărata rațiune de drept și de fapt care nu trebuie să facă deosebiri în exercițiul dreptului de a profesa o carieră, admitând o extindere teritorială pentru exercițiul uneia și refuzând-o fără nici o dispozițiune precisă a vrunei text de lege în acest sens, pentru exercițiul alteia, cum ar fi în speța pentru advocatură, care în toate țările, — chiar cu legislații mai deosebite între ele decât sunt diferențele de texte care dăinuiesc și astăzi între legiuirile din Ardeal și cele din vechiul regat, — se întemeiază pe aceleași principii generale de drept și de doctrină, — care formează mentalitatea oamenilor de legi cum sunt avocații, — principii care sunt aceiași în toate țările, deosebiri ne

existând de cât numai în chestiuni de amănunțimi, ceea ce însă nu poate constitui o piedică la exercițiul acestei profesii, rămânând numai ca profesionistul să se pună la curent cu textele deosebite, sau noi, adoptându-le la practica profesiei lui precum se întâmplă zilnic cu judecătorii și avocații, cari practică aplicând principiile unei legislații anumite, — să fie chemați în cursul evoluției acelei legislații, prin ivirea unor legi noi (cum ar fi legea contra speculei, legea chiriilor etc.) să fie chemați a se pune la curent cu noile dispozițiuni ale acestor noi legi, diferite și uneori contrare — în inovațiunile lor, — vechilor legi;

Pentru aceste motive, Tribunalul socotește că nu poate fi ridicat dreptul d-lui Simeon Mateiu, avocat în baroul de Ilfov de a pleda (în mod incidental) în fața instanțelor din Ardeal, deși nu se afla înscris în vre-un barou din Ardeal și în consecință, în mod unanim a adus deciziunea de mai sus.¹⁾

(ss) *Ilie I. Ionescu, Filip Stamu, Vasile Urlățeanu*

NOTA. — Chestiunea dacă un avocat din vechiul Regat poate să se înscrie într'un Barou din Transilvania sau să pledeze înaintea instanțelor judecătorești de acolo, care s'a ridicat pe cale incidentală înaintea Trib. din Sibiu și prin recurs înaintea Curții de Apel din Cluj, a făcut obiectul unei discuțiuni oșioase între Barourile din vechiul Regat și cele din Ardeal, între juriștii din vechiul Regat și cei din Transilvania.

Barourile cât și instanțele judecătorești din vechiul Regat, n'au făcut însă nici o obiecțiune avocaților înscrisi în Barourile din Ardeal, care au voit să se înscrie în Barourile din Regat, cum s'a întâmplat cu *Baroul de Ilfov*, care a înscris în sânul lui mulți avocați din Ardeal, și nici instanțele judecătorești nu le-au interzis să pledeze înaintea lor, dacă erau înscrisi într'un barou, fie din vechiul Regat, fie din provinciile alipite.

Nu tot așa s'au întâmplat cu Barourile avocațiae din Ardeal.

Acestea, și în special *Baroul din Cluj* în virtutea, că sunt *autonome* (?) au refuzat și respins în mod categoric înscrierea avocaților din vechiul Regat pe motivele că: nu cunosc legile maghiare, că n'au calificarea (nu sunt *doctores in juris* (drept), n'au trecut un examen de capacitate, n'au o practică în biroul vreunui avocat, cum cer legile maghiare (?) etc.

Însă e lesne de ghicit că aceste *moitve pretinse juridice*, nu sunt decât *pretexte* de ordin sentimental și materialist: *de a păstra exercitarea profesiei de avocat exclusiv numai avocaților din Ardeal.*

Însă lucrurile nu s'au mărginit numai aici. Avocații din Ardeal au încercat să invoce *această interdicere* și pe cale incidentală, înaintea instanțelor judecătorești din Ardeal.

Astfel s'au petrecut faptul cu avocatul Simion Mateiu înscris în Baroul din Ilfov, și cu d. Fabius, înscris în baroul din Constanța. Motivele pe care își întemeiază această interdicere avocații din Ardeal, confrăților lor din vechiul Regat, sunt dispozițiunile § 1 din legea XXXIV din 1874, confirmată și de ordonanța *Consiliului Dirigent* No. 1 (1919), care reglementează exercițiul profesiei de avocat în Ungaria, recte în Ardeal, și care interzicea unui avocat înscris într'un barou din altă

țară de a pleda în fața instanțelor judecătorești din Ungaria, dacă nu îndeplinea condițiunile de capacitate (vrâstă, diplomă în drept, capacitate, staj avocațial etc.), cerute de lege și dacă *nu-și avea biroul într'o localitate din Ardeal.*

Ori dispozițiuni identice găsim și'n legea noastră similară, a corpului de avocați din Regat, art. 1, 11 și 16, cari cer pe lângă condițiunile de capacitate prevăzute de art. 1 (vrâstă, doctoratul sau licența în drept, staj etc.) și aceea de a fi *înscris în baroul de avocați în județul unde vrea să profeseze* și că numai înscris într'un Barou poate pleda înaintea instanțelor judecătorești în mod *permanent* acolo unde își are sediul; iar întâmplător în fața oricărei instanțe din țară, deajuns numai să *probeze*, că-i înscris în Barou.

Avocatul, care își exercită profesiunea în mod obișnuit, înafară de districtul (județul) în care este înscris, este pedepsit disciplinar conform art. 14 din legea Corpului de avocați.

Desigur că prin alipirea Transilvaniei, Banatului și părților românești ungurene, dispozițiunile legii maghiare sunt numai într'atât *aplicabile*, întrucât nu contrazic, spiritul legilor similare din vechiul Regat, căci a admite o aplicare *tale quale* a legii, înseamnă o *interpretare arbitrară*, care nu poate fi nici legală, nici juridică, nici echitabilă.

Mai mult chiar: prin analogie de interpretare ar urma să se interzică exercițiul și altor profesioniști, cum sunt de pildă, *medicii, inginerii* etc. Ori aceasta ar însemna o adevărată absurditate.

Prin urmare, odată ce înscrierea ca avocat în Baroul de origină s'a făcut *conform legii locului*, cum foarte bine motivează Curtea de Apel din Cluj, el trebuie să fie recunoscut în orice parte a țării. După cum *drepturile câștigate* ale locuitorilor din țările anexate nu sunt atinse, ci din contră au fost garantate prin *actul dela Alba-Iulia și Tratatul de Pace*, ei putându-le exercita în tot cuprinsul României întregite, în baza principiului de dreptate și echitate nu pot fi atinse nici drepturile celor din vechiul Regat, sau restrânse numai la teritoriul de dinaintea războiului.

Căci atunci s'ar crea două categorii de drepturi pentru cetățenii unei aceleiași țări, contrazicând în mod flagrant *spiritul de unitate*, care trebuie să *conlucreze la consolidarea României întregite.*

În afară de aceasta, prin *transfuziunea avocaților* din teritoriile alipite în vechiul Regat și viceversa, se crează adevăratul teren pentru pregătirea unificării legislației, concomitent cu acelei sufletesti.

Avocații din teritoriile alipite, care vor exercita profesiunea lor în Barourile din Regat se vor deprinde cu spiritul și modul de interpretare a legilor din vechiul Regat; și la rândul lor avocații din regat să cunoască spiritul și modul de interpretare a legilor din teritoriile alipite.

O pildă frumoasă avem cu avocații români din vechiul regat care *profesează în Basarabia*, unde au ajuns să cunoască destul de bine legiuirile rusești încă aplicabile acolo; iar alături de magistrații români din vechiul regat au făcut operă de *naționalizare și de unificare a dreptului.*

Iată prin urmare pe lângă temeiurile juridice, și acele de ordin național și politic, cari pledează tocmai în favoarea teorii, că *liberul exercițiu al profesiei de avocat nu poate fi circonscris în anumite granițe provinciale*, dacă celelalte condițiuni cerute de lege, ca vrâstă, capacitate, stajiu etc. sunt satisfăcute.

1) Urmează apoi discuțiunile asupra fondului, care are de obiect *cererea unei pensii alimentare*, ce nu o mai reproducem.

De aceea nu putem în deajuns încuraja atitudinea magistraților din Sibiu și Cluj, din aceste două importante centre din Ardeal, care conduși numai de spiritul dreptății și echității, în afară de orice înrăurire sentimentală sau spirit de provincialism, au căutat să înlăture tentativa avocaților din Ardeal, de a interzice dreptul confrăților lor din vechiul Regat de a pleda înaintea instanțelor judecătorești de acolo.

Și fiindcă această tendință se menține la Barourile avocațiale din Transilvania, credem că, n'ar fi inoportună intervenția d-lui Ministru al Justiției, ca până la unificarea legii corpului de avocați în tot coprinsul României mari, să soluționeze conflictul pe calea unei decizii ministeriale.

Căci aceste neînțelegeri lasă în sufletul adversarilor oarecare amărăciune, primejdioasă pentru consolidarea sufletească a celor de aceeași profesiune. Și avocații, trebuie să recunoaștem, sunt un element de prima ordine în statornicirea unității sufletești și unității legislative, prin munca lor de fiecare zi la bara justiției.

Sperăm că, însuși avocații vor căuta să soluționeze acest conflict în congresul ce se anunță.

E. C. DECUSARA

CURTEA DE APEL DIN TÂRGUL-MUREȘ

Incheerea No. Pen. 338/5-1920

Aplicarea decretului-lege de amnestie No. 1547/920. Dacă infracțiunile cu caracter de speculă sunt amnestiate în Transilvania? — Soluție afirmativă.

Infracțiunile cu caracter de speculă, în Transilvania, sunt de competența instanțelor penale ordinare și prin urmare sunt amnestiate de decretul-lege No. 1547 aplicabil în Transilvania, întrucât pe de altă parte nu sunt prevăzute printre infracțiunile exceptate dela amnestie la punct. 12-16 art. 1.

Curtea de Apel, în ședința de consiliu fără publicitate ținută în ziua de 25 Decembrie 1920, luând în desbatere cauza învinutului Kiss Elek și altul, învinuți pentru infracțiunea la legea IX, din 1916, ca urmare a apelului făcut de Parchet contra încheerii tribunalului Târgul-Mureș No. 885/4, 920 din 9 Noembrie 1920, a pronunțat următoarea:

Incheere

Respinge apelul în baza art. 379 alin. 4.

Motivele

Tribunalul Târgu-Mureș în baza decretului-lege de amnestie No. 1547 art. 1, a stins procedura intentată contra lui Kiss Elek și Banyai Béla, acuzați pentru infracțiune la legea IX din 1916 art. 1, săvârșită în luna Iunie 1918, prin faptul că au acaparat în vederea speculii, un vagon cu pepeni, varză, tomate etc.;

Parchetul tribunalului în baza art. 385 pct. I. a. a atacat cu apel încheerea pronunțată, întru cât la desbaterea principală a cerut ca acuzații să fie condamnați conform actului de acuzare, nefiind amnestiați infracțiunea de care sunt acuzați;

Curtea însă a trebuit să respingă apelul procurorului de oarece decretul lege de amnestie No. 1547, aplicabil în speță, în articolul 2 coroborat cu art. 1, amnestiază toate infracțiunile supuse competenței instanțelor penale ordinare sau militare, comise pe timpul războiului mondial, sub dominațiunea austro-ungară, până la unirea cu Statul român, și aceasta fără distinc-

țiune între militari și civili. La regula generală pusă mai sus se aduce excepțiunile prevăzute la pct. 12, 13, 14, 15, 16, ale art. 1. Printre aceste excepțiuni nu intră și infracțiunile la legea IX din 1916;

Este drept că în vechiul regat infracțiunile de natura celor prevăzute de legea IX din 1916 nu sunt amnestiate, întrucât ele nu sunt de competența instanțelor ordinare penale ci de competența unor instanțe extraordinare instituite prin decretul-lege No. 2969 din 10 Iulie 1919 creat pentru înfrânarea speculei;

În Transilvania, Banat, etc. însă asemenea infracțiuni care sunt prevăzute de legea IX din 1916, intră în competența instanțelor penale ordinare cu singura deosebire ca pentru judecarea lor se prevede o procedură mai expeditivă;

S'ar părea la prima vedere că este de neînțeles că aceeași categorie de infracțiuni să fie amnestiată pe o parte a teritoriului României, iar pe altă parte, să nu beneficieze de aceasta clementă și tocmai de aci s'a putut crede că este o simplă inadvertență a legiuitorului care ar fi înțeles să excepteze dela amnestie pe întreg teritoriu al țării infracțiunile cu caracter de speculă sau acaparare;

Această inadvertență este însă numai aparentă, căci rațiunea care a determinat pe legiuitor ca să proclame amnestia, își poate avea aplicare pentru infracțiunile cu caracter de speculă sau acaparare săvârșite în Transilvania, Banat, etc. pe când pentru asemenea infracțiuni săvârșite în vechiul regat nu 'și poate avea aplicarea de oarece în Transilvania, Banat au fost săvârșite în chiar timpul războiului începând din anul 1916, pe când în vechiul regat ele s'au comis după terminarea războiului propriu zis, adică din 10 Iulie 1919, și motivul care a determinat pe legiuitor ca să proclame amnestia a fost în principal necesitatea de a se întinde ertarea pentru faptele săvârșite în timpul războiului, când mințile erau mai turburi, și patimele mai răscolite;

Pe de altă parte în sprijinul părerii că sunt exceptate dela amnestie infracțiunile de față, nu se poate invoca nici argumentul că infracțiunile exceptate sunt determinate de decretul-lege 1547 după starea juridică din vechiul regat, căci infracțiunile cu caracter de speculă în vechiul regat sunt pedepsite de lege abia din 10 Iulie 1919 (D. L. No. 2969) și deci cel mult s'ar putea zice că sunt exceptate dela amnestie, asemenea infracțiuni săvârșite numai dela 10 Iulie 1919 încoace;

Având în vedere considerațiunile de mai sus precum și considerațiunea că excepțiunile fiind de strică interpretare ele nu pot fi create prin argumente de analogie cu atât mai mult cu cât în conformitate cu circulara Ministerului de Justiție amnestia trebuie aplicată în spiritul cel mai larg favorabil acuzaților, Curtea a constatat că tribunalul n'a aplicat greșit decretul de amnestie No. 1547/1920 și prin urmare apelul procurorului a trebuit să fie respins;

Curtea adaogă că tribunalul ar fi trebuit, ca în speță să se pronunțe printr'o sentință achitătoare în baza art. 326 pct. 3 iar nu printr'o încheiere de stingere. Procedând astfel tribunalul s'a abătut dela dispozițiunile art. 323 alin. 2.

R. Popp, președinte Wl. Mavrodineanu, raportor.

BIBLIOGRAFIE

Codul comercial (Legea ungară a XXXVII din 1875, în vigoare în Transilvania), tradus de d-nii Ioan Predovicu, Procuror la Tribunalul Oradea Mare și Em.

Alexandrescu, Judecător Trib. Oradea Mare, fost Procuror și Judecător în vechiul Regat. *Tip. Soc. Act. Adolf Sonnenfeld 1921. Prețul 25 lei.*

D-l Ioan Predovicu, cunoscut juristilor din Regat prin excelenta traducere a Codului Penal din Transilvania, care a umplut un gol simțitor în legislația penală a României Mari, ne dă astăzi în colaborare cu d-l Em. Alexandrescu traducerea legii ungare No. XXXVII din 1875, care cuprinde Codul comercial în vigoare în Transilvania.

Remarcăm în traducere aceleași calități tehnice, și o limbă românească juridică, învingând cu succes dificultățile limbei maghiare, care face mult uz de perifraze în exprimarea formulelor juridice.

În același timp traducătorii fac trimeteri la articolele corespunzătoare din cod. similare, germane, franceze și italiene, și nu știm ce au îndreptățit pe traducători să nu facă trimeteri și la codul nostru comercial, întrucât au aceiași origină comună: Codul italian, ceea ce ar fi facilitat și mai mult comparația de texte.

Traducerea Codului comercial ungar făcută în condițiuni atât de excelente, umple un gol în legislația noastră comercială și va da un impuls juristilor de a face studii comparative de drept comercial, — având la îndemână o traducere bună și fidelă a textului ungar.

* * *

Dreptul, An. XLVIII, No. 13, din 3 Aprilie 1921: Ion I. Rădulescu. Probele indicale și metodele științifice aplicate în procesul penal și diferite jurisprudențe ale Curții de Apel Galați și Trib. Iași secția I, cu o notă a savantului nostru profesor D. Alexandresco;

Tribuna juridică, An. III, No. 12, 13 și 14 din 3 Aprilie cor. cu interesantul și documentatul Ante-Proiect de Revizuire a Tit. V și VI din Codul civil (Căsătoria și divorțul) — elaborat de către d-l profesor și senator D. Alexandresco, conform însărcinării Comisiunii de unificare a legislației pentru România Mare. Un studiu al d-lui M. Possa, Capacitatea juridică a femeii în dreptul privat din România Mare. Și diferite jurisprudențe — dintre care a Cas. secției I, privitoare la filiațiunea legiferării — cu o notă de d-l profesor D. Alexandresco.

Jurisprudența română, An. VIII, No. 6, cu interesante jurisprudențe.

Justiția (Craiova) An. II, No. 7 sub direcția d-lui D. M. Constantinescu avocat: Demisiunea d-lui Traian Alexandresco. Din trecutul justiției românești: un partaj sub Matei Ghica Voevod și interesante jurisprudențe ale Trib. Dolj.

Revista Penitenciară. An. VIII, No. 3, Cercul de studii penale și penitenciare. Apelul, proiectul de statut și regulamentul. Cartea de judecată a jud. oc. urban Odobești, relativ la furt cu o notă de E. C. Decusară; chestiunea vagabonzilor și cerșetorilor. Crimele și delictele săvârșite de funcționarii publici și avocat după codul penal ungar. Greva generală (Decizia Inaltei Curți de Casație), etc.

Palatul Justiției, An. IV, cu articole de d-nii N. Negru, Ch. V. și alții.

Cuvântul dreptății, An. III, No. 3, cu interesante articole de d-nii Vespasian Erbiceanu: Problema unificării legislațiilor în România; E. Panaitescu: Alegerea de domiciliu în acțiunile civile intentate și diferite jurisprudențe.

E. C. DECUSARĂ.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI CURȚILOR DE APEL ȘI INALTEI CURȚI DE CASAȚIE

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA I

Oponentă: Irina T. Carcalechi prin d. av. A. Iohescu
Intimat: Eugen Cuzea prin d. av. Al. Săvulescu și Vl. Atanasovici.

Contract de vânzare sub semnătură privată.

— **Lipsa formalității dublului exemplar.** —
Efecte. — **Neplata integrală a prețului de vânzare.** — **Dreptul de apreciere a autorităților judecătorești.** — **Termen de plată.** — **Art. 1179, 1366 și 1667 c. civ.**

a) După dispozițiunile art. 1179 c. c. actele sub semnătură privată care cuprind convențiuni sinalagmatice nu sunt valabile dacă nu s'au făcut în atâtea exemplare originale câte părți sunt cu interese contrarii, însă lipsa acestor formalități nu ridică orice forță probantă unor asemenea acte, ci constituiesc un început de dovadă scrisă, care se poate completa cu orice fel de dovezi pentru probarea existenței lor.

În speță, cumpărătorul în dovedirea existenței contractului de vânzare invocând prezumțiunile ce decurg din remiterea titlurilor de proprietate ce i s'a făcut de către vânzătoare cum și mărturisirea ei, și că contractul de vânzare n'a fost numai un simplu proiect, proba cu martori este admisibilă.

b) Când prețul vânzării nu este integral depus, din combinațiunea dispozițiilor art. 1366 și 1367 c. civ. autoritățile judecătorești sunt în drept a vedea dacă vân-

zătorul este în pericol de a pierde lucrul și prețul apreciind, după împrejurări, să acorde un termen de plată. (Curtea de apel București secția I, decizia civilă No. 1 din 3 Ian. 1921, prin care s'a respins opoziția contra deciziei civile a acestei Curți No 75/920).

SECȚIA II

Apelant: I. Bogza, personal.

Intimați: Emanoilă și Colonel Mavrocordat prin d. av. Oprescu

Imobil dotal. — **Vânzare voluntară.** — **Adjudecare.** — **Sarcini.** — **Nespecificarea lor în actul de publicațiune.** — **Nepurgarea lor.** — **Art. 1253 c. civ.** — **Art. 565, 680, 683, 686 și 689 pr. civ.**

În privința modalității efectuării vânzării voluntare art. 689 pr. civ. a declarat comune mai multe articole dela vânzările silite, între care nu figurează și art. 565 pr. civ. În lipsa art. 565 pr. civ. dintre dispozițiunile comune, se vede diferența esențială ce există între vânzările silite și cele voluntare cu privire la efectele adjudecării imobilului vândut, și anume că în vânzările voluntare adjudecarea nu are de efect purgarea imobilului vândut de privilegiu ipotecar, ca în vânzările silite, și că prin urmare la aceste vânzări imobilul vândut la licitație trece la adjudecatar grevat de aceste sarcini.

Dacă sumele nu se purghează de drept și valoarea lor nu trec asupra prețului, plata lor, spre a evita surprinderile, urmează necesarmente să formeze una din condițiunile vânzării dacă aceste sumi urmează a fi plătite de vânzător ca din prețul licita-

ției sau din contră ca preț de va consista din sarcini existente asupra imobilului, plus sumele ce se vor obține la licitație peste valoarea lor.

În vânzările voluntare condițiunile vânzării conform art. 683 pr. civ. se fixează de tribunalul care încuviințează sau autoriză vânzarea și ele trebuiesc menționate în actul de publicațiunea vânzării făcute conform art. 686 pro. civ.

În speță, fiind vorba de vânzarea unui imobil dotal, autorizată conform art. 1253 c. civ. după cererea părților, deci de o vânzare voluntară, și între condițiunile vânzării nexistând nici o mențiune de sarcini sau modalitatea plății lor, adjudecatarul nu este ținut de cât la plata prețului oferit la licitație și cu care imobilul a fost adjudecat asupra sa. (*Curtea de Apel București, secția II, decizia civilă No. 2 din 3 Ian. 1921 prin care s'a admis apelul contra jurnalului Trib. Ilfov, secția Notariat cu No. 9134/1920.*)

SECȚIA III

Apelantă: Zoe G. Stănescu, cu consimțământul soțului său.
Intimat: Gheorghe P. Sinache.

Contract de locație. — Spor. — În ce termen trebuie cerut de proprietar? — Spor ilegal cerut. Competință. — Trib. necompetente. — Apel. — Art. 6 și 9 decretul-lege 1420/1920 și Art. 30 Legea jud. ocale.

a) În conformitate cu art. 9 din decretul-lege No. 1420/1920 pentruca proprietarul sau locatorul să poată beneficia de sporul de chirie prevăzut de art. 6 din același decret, va trebui să facă o notificare chiriașului prin comisariatele de poliție în comunele urbane și prin notar în comunele rurale, în termen de cel mult 15 zile de la promulgarea acestui decret lege.

Prin urmare, în speță, apelanta n'a notificat chiriașului sporul de 40% decât posterior celor 15 zile prevăzute de art. 9 din decretul-lege 1429/1920, această notificare nu poate fi operantă pentru căștiul anterior, așa că nu poate pretinde decât chiria prevăzută prin contractele de închiriere în curs de executare, fără sporul legal.

b) În speță mai fiind chestiune și de rezilierea unui contract de închiriere ce nu depășa suma de 1500 lei anual, întrucât sporul nu era legal perceput, Trib. fără competență a judecat afacerea în prima instanță, neconformându-se art. 30 L. J. O., ca atare apelul la Curte devine admisibil. (*Curtea de Apel București, secția III, decizia civ. No. 4 din 26 Ian. 1921 prin care s'a admis apelul contra sent. 669/1921, Trib. Ilfov secția IV-a.*)

SECȚIA IV

Apelant: Simion Schwartz, prin d. av. Filderman.
Intimați: Constanța Garoescu și M. R. Forumbaru în persoană.

Convențiune. — Efecte. — Terțiu. — Chiriaș. Expulzare. — Dacă îi poate fi opozabil actul de vânzare încheiat între proprietar și cumpărător? Art. 20 din legea autentificării actelor.

Convențiunile, ca și hotărârile judecătorești, n'au efect decât între părțile contractante și prin ele nu se poate aduce nici o atingere drepturilor terților, față de care ele rămân *res inter alios acta* și ca atare nu pot constitui titluri, care să li se poată opune sau executa contra lor.

Prin urmare, în speță actul de vânzare-cumpărare cu privilegiu, intervenit între intimată și apelant, dă drept acestuia ca cumpărător, în virtutea art. 20 din legea autentificării actelor, să-i ceară executarea și pe baza lui să obțină punerea în posesie a imobilului față de

intimată, însă din moment ce a găsit în imobil și pe intimat, care nu a luat parte la actul ce se execută și deține o parte din imobilul vândut ca chiriaș, nu-i poate fi opozabil acest act de vânzare-cumpărare, nici poate constitui un titlu contra lui cu privire la evacuarea sa. Mai mult încă, intimatul nu poate fi obligat să-și dovedească nici titlu pe care își sprijină posesiunea, și nici validitatea lui, ci are dreptul să se opună pur și simplu la expluzarea din imobilul vândut pe temeiul, că apelantul n'a obținut în contra sa, pe cale principală, o hotărâre judecătorească, care să-i confere acest drept. (*Curtea de Apel București, secția IV-a, decizia civilă No. 186 din 2 Sept. 1920, prin care s'a respins apelul contra sent. 207/1920 a Trib. Ilfov secția de notariat.*)

CURTEA DE CASAȚIE

SECȚIA I

Recurrent: Nicolae Zaharia, prin d-l av. Vl. Atanasovici.
Intimat: Gh. Rada, prin d-l av. V. Dangoroz.

Ordonanță prezidențială. — Cazurile în care se acordă. — Dacă se poate da și în cazul când dreptul de proprietate are a se rezolva în instanța penală. — Soluție afirmativă art. 66 bis pr. c.

Prin art. 66 bis pr. c. nu s'a limitat cazurile în care Președintele Tribunalului sau Curții poate lua măsurile conservatorii prevăzute de acest text de lege, în cazuri grabnice.

Prin urmare, odată ce se constată urgența și pericolul în întârziere, se poate încredința pe această cale o avere mobilă, în speță niște oi — în custodia unui terțiu luându-le din custodia celui numit de Procurorul Tribunalului cu ocazia primelor cercetări. Aceasta cu atât mai mult cu cât, între părți fiind în discuțiune dreptul de proprietate al oilor, deci un litigiu de natură civilă, de competența instanțelor civile, nu se poate contesta acestei instanțe de a lua simple măsuri conservatorii numai pe împrejurarea că chestiunea proprietății numai în mod accidental se va rezolva de instanța penală, care s'a greșit asupra celei civile. (*Cas. I, deciziunea No. 145 din 30 Martie 1920, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței No. 82/1919 a Trib. Ialomița.*)

SECȚIA II

Recurrent: Ioniță Dumitru, lipsă.

Circumstanțe ușurătoare. — Aplicarea lor. — Consecințe cu privire la calculul pedepsei. — Art. 60 c. p.

Când se recunosc circumstanțe ușurătoare în favoarea inculpatului, judecătorii sânt îndatorați să aplice o pedeapsă care să fie sub minimum prevăzut de lege pentru infracțiunea respectivă, căci dacă și fără aplicarea art. 60 c. p. judecătorii pot să dea până la limita pedepsei, constatarea circumstanțelor ușurătoare n'ar mai avea nici un efect legal, dacă nu se reduce pedeapsa sub acest minimum. (*Cas. II, dec. penală No. 1925 din 21 D-brie 1920, prin care s'a admis recursul contra sentinței No. 1516/1920 a Trib. Dolj s. II-a.*)

Rugăm pe d-nii magistrați și avocați a ne trimite scrise pe câte o pagină, descifrabil, hotărârile instanțelor judecătorești cari rezolvă chestiuni de drept discutabile, pentru a le putea publica în Curierul Judiciar. Cele mai importante vor fi publicate însoțite de note.